

Finanšu izlūkošanas
dienests

2020. GADA
PĀRSKATS

Saturs

Priekšvārds	3
Finanšu izlūkošanas dienesta darbības vispārējs raksturojums	5
Finanšu izlūkošanas dienesta statuss, darbības virzieni, mērķi un prioritārie pasākumi	5
Finanšu izlūkošanas dienesta finanšu resursi un darbības rezultāti	8
Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums	8
Finanšu izlūkošanas dienesta īstenotās aktivitātes un sasniegtie rezultāti	10
Datu apstrādes un analītisko procesu digitalizācija	14
Stratēģiskā analīze	16
Nacionālais NILLTPF risku ziņojums par 2017. – 2019. gadu.	19
Sadarbības koordinācija	23
Latvijas pozīcijas pārstāvēšana Moneyval un FATF novērtēšanas procesos	26
Starptautiskā sadarbība	27
Finanšu izlūkošana	31
Darbinieki Finanšu izlūkošanas dienestā	41
Komunikācija ar sabiedrību	44
Finanšu izlūkošanas dienesta plāni 2021. gadam	48
Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, 1. pielikums	50
Statistika, 2. pielikums	51
Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas shēma (piemērs) 3. pielikums	54
Sadarbības koordinācijas grupā atklāta shēma, 4. pielikums	57
Atsevišķu gadījumu analīze, 5. pielikums	59
Gadījums Nr. 1 "Naudas mūļi"	59
Gadījums Nr. 2 "Koruptīvs darījums"	59
Gadījums Nr. 3 "Noziedzīgs nodarījums nodokļu jomā"	60

Priekšvārds

2020. gads bija pēkšņu un negaidītu pārmaiņu gads ikvienam no mums: tas ienesa vēl nebijušas vēsmas gan mūsu profesionālajā, gan personīgajā dzīvē. Bijām un aizvien vēl esam spiesti ik dienas pielāgoties "jaunajai dzīvei", kas nozīmē pilnīgi citādu ikdienas ritmu, spēju darboties attālinātā režīmā, rūpes un raizes par tuviniekiem un līdzcilvēkiem, diemžēl, daudziem arī vientulību un zaudējuma sāpes. Un lai arī šis pārmaiņu laiks ir grūts, atskatoties uz 2020. gada veikumu, esmu gandarīta par Finanšu izlūkošanas dienesta un mūsu sadarbības partneru kopīgi paveikto un saku vislielāko paldies ikvienam par izturību, ieguldīto darbu un sasniegto!

2020. gada sākums atnesa labas ziņas Latvijai – atbilstoši janvāra Eiropas Padomes Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas pasākumu novērtēšanas ekspertu komitejas "Moneyval" slēdzienam Latvija kā pirmā šīs organizācijas dalībvalsts (un otrā valsts pasaulē), saņēma augstāko tehniskās atbilstības novērtējumu. Februārī Finanšu darījumu darba grupas (turpmāk – FATF) plenārsēdē tika izskatīts Latvijas iesniegtais efektivitātes progresa ziņojums un atzīts, ka Latvija ir spējusi parādīt būtisku un pozitīvu rezultātu cīņā ar ekonomiskajiem un finanšu noziegumiem, kas nozīmēja Latvijas niekļaušanu tā dēvētajā "pelēkajā sarakstā".

2020. gadā arī esam veikuši savas noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas (turpmāk arī – NILLTPF) novēršanas sistēmas izvērtējumu par laika posmu no 2017. līdz 2019. gadam, sagatavojot pirmo reizi pašu spēkiem Nacionālo NILLTPF risku novērtēšanas ziņojumu, kas ļauj laikus apzināt un identificēt riskus, vērtēt to radītās sekas un tādējādi ir izmantojams kā pamats kopējās NILLTPF novēršanas un apkarošanas politikas veidošanai. Secinājumi ir pozitīvi: esam kļuvuši gudrāki, esam apguvuši to, kā laicīgi identificēt riskus un mācāmies tos attiecīgi vadīt. Mūsu sistēma ir noturīga, mūsu politikas instrumenti un darbību spektrs ir pietiekami elastīgs, lai spētu pretoties esošiem un potenciāliem NILLTPF riskiem.

Domājot par dienesta ikdienas darbu, esmu gandarīta par ikviena mūsu darbinieka spēju piemēroties jaunajiem apstākļiem un devumu, lai varētu strādāt atbilstoši pandēmijas diktētajai realitātei: pāris nedēļu laikā bijām gatavi uzsākt darbu attālināti nemainīgā kvalitātē un šobrīd spējam to nodrošināt 80% darbinieku. Strādājot attālināti, esam spējuši turpināt iesākto gan organizējot plaša spektra mācības tiesu sistēmas darbiniekiem, gan veicot specializētus pētījumus par jaunākajiem riskiem un tendencēm (tostarp, pandēmijas ietekmi), gan arī izstrādājot metodiskos materiālus un vadlīnijas. Tāpat esam spējuši nodrošināt nemainīgi augstvērtīgus rezultātus mūsu pamatdarbības jomā, saņemot,

apstrādājot un analizējot aizdomīgu darījumu ziņojumus, sliekšņa deklarācijas un citu informāciju.

Raugoties nākotnē, viena no mūsu nemainīgām prioritātēm būs attīstīt savas spējas informāciju tehnoloģiju jomā. Pateicoties vairāku gadu darbam, jau 2021. gadā ieviesīsim starptautiski atzītu un efektīvu rīku ērtai ziņojumu sniegšanai un analīzei. Ceram uzsākt darbu jaunās un darba specifikai piemērotās telpās. Turpināsim ieguldījumus, lai spētu izmantot digitalizācijas iespējas, mākslīgo intelektu, algoritmizāciju. Izstrādāsim analītiskos materiālus un turpināsim attīstīt jau esošos un arī jaunus sadarbības kanālus un formātus, būsīm aktīvi arī ārpus Latvijas robežām.

Neraugoties uz grūtībām, neparedzamo un mainīgo vidi, kurā šobrīd darbojamies, esam spējuši paveikt daudz. Rezultāts ir likumsakarīgs. Finanšu izlūkošanas dienesta kā vadošās iestādes vadībā un visciešākajā sadarbībā ar nozares atbildīgajām iestādēm un ministrijām esam smagi strādājuši, lai panāktu Latvijas finanšu sistēmas atbilstību vispārpieņemtiem starptautiskiem standartiem. Esam bijuši motivēti, apņēmīgi, jutuši spēcīgu valdības atbalstu.

Domājot par nākotni, vēlos, lai atceramies: lai arī turpmāk nepieļautu to, ka Latvijas finanšu sistēma tiek ļaunprātīgi izmantota un lai spētu efektīvi cīnīties pret jebkādiem NILLTPF riskiem, mēs nedrīkstam apstāties pie sasniegtā. Šī nav sprinta distance. Šis ir maratons. Mūsu darbs ir jāturpina, lai nodrošinātu sistēmas drošumu un pastāvību ilgtermiņā.

*Finanšu izlūkošanas dienesta
priekšniece
Ilze Znotiņa*

*Plāno sarežģīto, kamēr tas vēl ir vienkāršs,
dari lielos darbus, kamēr tie vēl ir mazi.*

/Suņdzi/

¹ Izmantots foto no žurnāla "Ir".

Finanšu izlūkošanas dienesta darbības vispārējs raksturojums

Finanšu izlūkošanas dienesta statuss, darbības virzieni, mērķi un prioritārie pasākumi

Kopš 2019. gada 1. janvāra Finanšu izlūkošanas dienests ir neatkarīga, Ministru kabineta pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde. Ministru kabinets institucionālo pārraudzību īsteno ar iekšlietu ministra starpniecību. Pārraudzība neattiecas uz Finanšu izlūkošanas dienestam noteikto uzdevumu un tiesību īstenošanu, kā arī Finanšu izlūkošanas dienesta iekšējās organizācijas jautājumiem, tostarp iekšējo normatīvo aktu izdošanu, uzziņas sagatavošanu un lēmumiem, kas attiecas uz nodarbinātajiem.

Finanšu izlūkošanas dienesta neatkarības un lēmumu pieņemšanas patstāvības principi normatīvajā regulējumā nostiprināti, ievērojot FATF rekomendācijas par finanšu izlūkošanas dienestu autonomiju un neatkarību, kas paredz, ka valstij jānodrošina, ka iestāde funkcionāli ir autonoma un neatkarīga, proti, iestādei ir tiesības veikt savas funkcijas neatkarīgi, bez politiskās iejaukšanās, t.sk. pieņemt lēmumus, analizēt, pieprasīt un/vai nodot citām kompetentām iestādēm informāciju. Darbības neatkarības un autonomijas nozīmība ir arī minēta Egmont grupas (starptautisks finanšu izlūkošanas dienestu tīkls) Hartā, informācijas apmaiņas principos un Egmont grupas dalības kritērijos.

Kopš 2019. gada 29. jūnija Finanšu izlūkošanas dienests ir vadošā iestāde, kuras **mērķis** ir novērst iespēju izmantot Latvijas Republikas finanšu sistēmu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijai un terorisma un proliferācijas finansēšanai.

Finanšu izlūkošanas dienesta **galvenās funkcijas** saskaņā ar Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likumu (turpmāk - Likums) ir veikt aizdomīgu darījumu un citas saņemtās informācijas kontroli un iegūt, saņemt, reģistrēt, apstrādāt, apkopot, uzglabāt, analizēt un sniegt pirmstiesas izmeklēšanas iestādēm, prokuratūrai un tiesai informāciju, kuru var izmantot noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas vai šo darbību mēģinājuma, vai cita ar to saistīta noziedzīga nodarījuma

novēršanai, atklāšanai, pirmstiesas kriminālprocesam vai iztiesāšanai. Finanšu izlūkošanas dienests nodrošina privātās un publiskās sadarbības koordinācijas grupas darbību, kā arī veic nacionālā noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas risku novērtējumu.

Finanšu izlūkošanas dienesta **misija** ir nepieļaut Latvijas finanšu sistēmas ļaunprātīgu izmantošanu un efektīvi cīnīties pret jebkādiem noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas riskiem, izmantojot proaktīvu, riskos balstītu un ilgtspējīgu pieeju.

Finanšu izlūkošanas dienesta noteiktie **stratēģiskie mērķi** periodam līdz 2022. gada beigām, kuru īstenošanai tiek koncentrēti Finanšu izlūkošanas dienesta resursi, ir:

LĪDERĪBA - būt vadošajai iestādei noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanā Latvijā.

PROFESIONALITĀTE - uzlabot finanšu izlūkošanas analītisko kvalitāti un tās efektīvu pielietojumu.

REPUTĀCIJA - uzlabot Latvijas starptautisko reputāciju un sadarbību noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas jomā.

Līdztekus stratēģiskajiem mērķiem un tradicionālajam finanšu izlūkošanas darbam, saņemot, analizējot un nododot tiesībsardzības, drošības iestādēm prokuratūrai vai tiesai, vai citu valstu analogiem finanšu izlūkošanas dienestiem informāciju par noziedzīgām finanšu plūsmām, Finanšu izlūkošanas dienests kā būtiskus 2020. gada uzdevumus izvirzīja:

1. Nodrošināt Latvijas pārstāvību un koordinēt pēc-pārskata periodā nepieciešamo darbību izpildi Moneyval un FATF veiktajos novērtēšanas procesos.
2. Izstrādāt Nacionālo noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas risku novērtējumu par 2017. - 2019. gadiem.
3. Izstrādāt jauno tehnoloģiju un virtuālo valūtu riska novērtējumu.
4. Izstrādāt vairākus sektoru risku izvērtējumus - valūtas maiņas kapitālsabiedrībās, izložu un azartspēļu organizatoru darbībā un nebanku kreditētāju sektorā. Būtiskākie izvērtējumu rezultāti iestrādāti Nacionālajā risku novērtējuma ziņojumā par 2017. - 2019. gadu.
5. Turpināt noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas sistēmā iesaistīto personu (tai skaitā, Likuma subjektu, uzraudzības un kontroles institūciju, tiesībsardzības

iestāžu) regulāru apmācību un informēšanu par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas riskiem, tipoloģijām, indikatoriem u.c.

6. Turpināt *goAML* lietojumprogrammas ieviešanu Finanšu izlūkošanas dienestā, kas aizstās līdzšinējo Finanšu izlūkošanas dienesta pamatsistēmu un e-ziņošanas sistēmu.
7. Sadarbībā ar Finanšu un kapitāla tirgus komisiju uzsākt īstenot EEZ Finanšu instrumenta programmu "Starptautiskā policijas sadarbība un noziedzības apkarošana", lai stiprinātu darbinieku zināšanas noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanā. Programmā plānots rīkot seminārus, apmācību kursus un pieredzes apmaiņas vizītes.
8. Rīkot otro starptautisko konferenci ar starptautisku ekspertu dalību par praktiskiem izaicinājumiem un risinājumiem eksteritoriālo sankciju ieviešanā.

Finanšu izlūkošanas dienesta finanšu resursi un darbības rezultāti

Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

Finanšu izlūkošanas dienesta finansēšana nodrošināta budžeta programmās 43.00.00. "Finanšu izlūkošanas dienesta darbība" un 99.00.00 "Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums". 2020. gadā pamatfunkciju īstenošanai tika izlietots finansējums 1,16 miljonu eiro apmērā.

Līdztekus iestādes pamatfunkciju realizēšanai, 2020. gadā budžeta programmai paredzētajā finansējumā tika realizēti prioritārie pasākumi "Pasākumu plāna noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanai laika periodam līdz 2019. gada 31. decembrim īstenošana" ietvaros ar kopējo finansējuma izlietojumu 1,2 miljonu eiro un "Pasākumu plāns noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanai laika posmam no 2020. līdz 2022. gadam" ietvaros ar kopējo finansējumu izlietojumu 1,64 miljoni eiro. Papildu realizēts Noziedzīgi iegūtu līdzekļu konfiskācijas fonda finansētais pasākums "Finanšu izlūkošanas dienesta kapacitātes stiprināšana finanšu un ekonomisko noziegumu apkarošanas veicināšanai" ar kopējo finansējumu izlietojumu 0,06 miljonu eiro apmērā.

Kopējie Finanšu izlūkošanas dienesta izdevumi 2020. gadā bija 4,06 miljoni eiro, kas ir 81,8% no apstiprinātā gada plāna un, salīdzinot ar 2019. gadu, ir samazinājušies par 0,31 miljoniem eiro, jeb 7%.

2020. gadā papildu piešķirti arī 167 eiro, lai segtu izdevumus, kas COVID-19 uzliesmojuma laikā radušies saistībā ar vienreizējo individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu iegādi saskaņā ar Finanšu ministrijas 22.07.2020 rīkojumu nr. 270 "Par līdzekļu piešķiršanu" budžeta programmā 99.00.00 "Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums".

Finanšu izlūkošanas dienesta budžeta programmas politikas mērķis ir nodrošināt pasākumu veikšanu NILLTPF novēršanai, Likumā noteikto funkciju izpildei un nepieļaut Latvijas Republikas finanšu sistēmas izmantošanu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijai. Budžeta programmas politikas rezultatīvais rādītājs ir Finanšu izlūkošanas dienesta iesaldēto naudas līdzekļu apmēra attiecības pret tiesībaizsardzības iestādēm nodoto materiālu skaitu pieaugumu (%).

Budžeta programmas 43.00.00 "Finanšu izlūkošanas dienesta darbība" darbības rezultāti un to rezultatīvie rādītāji 2020. gadā

	2020. gada plāns	2020. gada izpilde	Izpildes novirze no plānotās vērtības, %
Saņemtie ziņojumi / sliekšņa deklarācijas (skaits)	20 000	4 833 / 64 635	247,3
Apturētas summas (miljonos eiro)	70	429,41	513,44
Izdoti rīkojumi par naudas līdzekļu operāciju apturēšanu (skaits)	150	440	193,33
Nosūtīti materiāli tālākai virzībai (skaits)	250	622	148,8
Finanšu izlūkošanas dienesta iesaldēto naudas līdzekļu apmēra attiecības pret tiesisko aizsardzības iestādēm nodoto materiālu skaitu pieaugums (%)	5%	5%	0

1. tabula

2020. gada Finanšu izlūkošanas dienesta darbības rezultāti liecina, ka ievērojami pārsniegta saņemto ziņojumu skaita izpilde, kas skaidrojama ar faktu, ka no 2019. gada 17. decembra ziņojumi par neparastajiem darījumiem ir aizstāti ar sliekšņa deklarācijām. Vienlaikus norādāms, ka viens no rādītājiem, kas liecina par ziņojumu par aizdomīgiem darījumiem kvalitātes paaugstināšanos ir aizsardzības ziņojumu jeb "defensive report" skaita samazinājums, ko, citu starpā, sekmējis intensīvi veiktais izglītības darbs ar Likuma subjektiem par ziņojumu iesniegšanas jautājumiem.

Jāuzsver, ka Finanšu izlūkošanas dienests līdzekļu apturēšanu jeb iesaldēšanu veic gan pamatojoties uz no Likuma subjektiem saņemtās informācijas (ziņojumiem par aizdomīgiem darījumiem), gan pēc dienesta iniciatīvas, tas ir, pēc dienesta rīcībā esošās informācijas gadījumos, kad ir pamatotas aizdomas par noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, kā arī pēc citā veidā saņemtās informācijas no Likuma subjektiem un starptautiskiem sadarbības partneriem. 2020. gadā iesaldēto līdzekļu apjomu nenoliedzami būtiski ietekmēja arī pamatdarbību apturējušo kredītiestāžu līdzekļu iesaldēšanas, kas pārsniedza 80% no kopējā iesaldēto līdzekļu apjoma.

Finanšu izlūkošanas dienesta īstenotās aktivitātes un sasniegtie rezultāti

Finanšu izlūkošanas dienesta 2020. gada īstenotās aktivitātes būtiski ietekmējuši vairāki notikumi. 2020. gadu visā pasaulē un arī Finanšu izlūkošanas dienestā ietekmēja COVID-19 pandēmijas radītie izaicinājumi un izmaiņas. COVID-19 pandēmija radīja būtisku ietekmi ne tikai uz veselības aprūpes nozari, pārvietošanās brīvību un valsts ekonomiskajiem procesiem kopumā, bet arī uz valsts iestāžu darbu un pienākumiem. Globālā pandēmija izgaismoja jaunas tendences noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanā, kā arī noteica nepieciešamību strauji un īsā laika posmā pielāgot darba specifiku pandēmijas noteiktajiem apstākļiem.

Neskatoties uz sarežģījumiem un tehniskajām izmaiņām, ko bija nepieciešams ieviest ikdienas darbā saistībā ar valstī noteikto ārkārtas stāvokli, Finanšu izlūkošanas dienests šajā izaicinošajā laikā spēja pilnvērtīgi turpināt veikt tam normatīvajos aktos noteiktos uzdevumus, nodrošinot nepārtrauktu un pilnvērtīgu darbību saskaņā ar:

1. Nacionālajiem normatīvajiem aktiem:

- Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likums;
- Likums "Par Starptautisko konvenciju par cīņu pret terorisma finansēšanu";
- Ministru kabineta 2019. gada 27. augusta noteikumi Nr. 408 "Noteikumi par kārtību, kādā sniedzami ziņojumi par aizdomīgiem darījumiem";
- Ministru kabineta 2019. gada 27. augusta noteikumi Nr. 407 "Noteikumi par sliekšņa deklarācijas iesniegšanas kārtību un saturu".

2. Starptautiskajiem normatīvajiem aktiem un rekomendācijām:

- Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva (ES) 2018/843 30.05.2018, ar ko groza Direktīvu (ES) 2015/849 par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Direktīvas 2009/138/EK un 2013/36/ES;

- Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva (ES) 2015/849 – 20.05.2015 par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 684/2012 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/60/EK un Komisijas Direktīvu 2006/70/EK, turpmāk – 4. direktīva;
- Finanšu darījumu darba grupas rekomendācijas;
- Egmont Harta (*The Egmont Charter*).²

3. Politikas plānošanas dokumentiem:

- Finanšu izlūkošanas dienesta darbības stratēģija;
- Ministru kabineta 2020. gada 29. septembra rīkojums Nr. 576 "Pasākumu plāns noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanai laikposmam no 2020. līdz 2022. gadam" (grozīts ar Ministru kabineta 2019. gada 23. decembra rīkojumu Nr. 653 "Par Pasākumu plānu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanai laikposmam no 2020. gada līdz 2022. gadam");
- Ministru kabineta 2019. gada 7. maija rīkojums Nr. 210 "Par Valdības rīcības plānu Deklarācijas par Artura Krišjāņa Kariņa vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību īstenošanai";
- "Pasākumu plāns samērīgas pieejas nostiprināšanai, izpildot noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas prasības".³

Finanšu izlūkošanas dienesta darbību 2020. gadā noteica ne tikai normatīvais ietvars un politikas plānošanas dokumenti, bet arī dienesta definētie stratēģiskie mērķi, kā arī nepieciešamība kopā ar sadarbības partneriem turpināt iesāktās reformas NILLTPF novēršanas sistēmas pilnveidē, lai atjaunotu Latvijas finanšu sektora reputāciju. Tāpat šajā gadā liela ietekme bija COVID-19 pandēmijas radītajiem apstākļiem, kas prasīja atbilstošus resursus un pūles dienesta ikdienas darba pārskatīšanai un pielāgošanai jaunajiem izaicinājumiem. Turklāt COVID-19 radīja arī ietekmi Finanšu izlūkošanas dienesta īstenoto pienākumu saturā – jāidentificē jauni riski, jāspēj izsekot jaunas finanšu noziegumu shēmas, kas radīja nepieciešamību arī gatavot atbilstošus analītiskos materiālus.

Mērķu sasniegšanu veicināja šādi faktori:

² Pieejama - <https://egmontgroup.org/en/document-library/8>

³ Apstiprināts Finanšu sektora attīstības padomes sēdē 2020. gada 27. novembrī.

- Starptautisko ekspertu atzinīgais novērtējums par Latvijas novērtēšanas periodā paveikto NILLTPF novērtēšanas jomas pilnveidošanā un Moneyval rekomendāciju ieviešanā.

Ar šo vērtējumu tika apstiprināts, ka noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novērtēšanai un apkarošanai izstrādātie politikas instrumenti, kas ietver ne tikai nacionāla un starptautiska mēroga tiesību aktus, bet arī uz atsevišķiem sektoriem mērķētus iekšējos noteikumus, atbilst pasaules standartiem - FATF 40 rekomendācijām.

- Politiskais atbalsts.

Latvijas valdība un atbildīgās NILLTPF novērtēšanā un apkarošanā iesaistītās iestādes finanšu sektora pilnveidi uzskata par prioritāti un drošas valsts priekšnoteikumu arī pēc tam, kad saņemts pozitīvs novērtējums no starptautiskajiem ekspertiem. Par to liecina augsta līmeņa rīcības plānu aktualizēšana un rīcība, piešķirot papildu resursus kompetento institūciju spēju un kapacitātes celšanai noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novērtēšanas un apkarošanas jomā.

- Institūciju savstarpējā sadarbība.

Pateicoties nacionāla un starptautiska mēroga strukturētiem koordinācijas mehānismiem, izmantojot dažādas starpinstitūciju sadarbības platformas, kā arī komunicējot ar starptautiskajām organizācijām un ārvalstu finanšu izlūkošanas dienestiem, nodrošināta augsta līmeņa NILLTPF novērtēšanas jomas kompetento institūciju savstarpējā sadarbība.

- Tehniskais nodrošinājums.

2020. gadā tika stiprināta Finanšu izlūkošanas dienesta programmnodrošinājuma efektivitāte, uzsākot pakāpenisku pāreju uz lietojumprogrammu *goAML*, veicot uzlabojumus datu apstrādē un analizē, pilnveidojot dienesta digitālo informācijas resursu aizsardzības funkcionalitāti, ieviešot jaunus programmrisinājumus, nodrošinot darbstaciju aprīkošanu ar atjauninātu standartprogrammu un speciālo programmrisinājumu klāstu, kā arī stiprinot skaitļošanas un datu apstrādes jaudas, iegādājoties servertehniku.

- Profesionāla un pieredzējusi komanda.

Finanšu izlūkošanas dienesta komandu veido augsta līmeņa nozares profesionāļi ar atbilstošām zināšanām un kompetenci. Neatsverams ieguvums ir nodrošinātās papildu amata vietas dienesta funkciju efektīvai izpildei, stratēģiskās un operacionālās analīzes stiprināšanai.

Izvirzīto mērķu sasniegšanu kavēja šādi faktori:

- Ilgtermiņa finansējuma trūkums.

Finansējumam, kas atbilstu nākotnes prasībām finanšu izlūkošanas jomā un nodrošinātu Finanšu izlūkošanas dienesta pamatdarbību, būtu jābūt iestādes pamatbudžetā, taču daļa finansējuma tiek saņemta no prioritārā pasākumu plāna līdzekļiem vai Eiropas Ekonomiskās zonas Finanšu instrumenta programmas "Starptautiskā policijas sadarbība un noziedzības apkarošana".

- COVID-19 pandēmijas izraisītie ierobežojumi un nepieciešamība īstenot pandēmijas krīzes pārvarēšanai saistītos pasākumus.

Datu apstrādes un analītisko procesu digitalizācija

Arī 2020. gadā viena no Finanšu izlūkošanas dienesta prioritātēm bija mērķtiecīga informācijas tehnoloģiju attīstība. Informācijas tehnoloģiju izmantošana Finanšu izlūkošanas dienesta ikdienas darbā bija saistīta gan ar kopējām gada tendencēm, kas prasīja ātru un atbilstošu reaģēšanu un darba pārceļšanu attālinātā režīmā, gan arī pasaules tendencēm – NILLTPF novēršanā arvien vairāk izmantojot digitālos rīkus.

Viena no būtiskākajām prioritātēm 2020. gadā bija Finanšu izlūkošanas dienesta datu saņemšanas un analīzes sistēmas ieviešana. Tās pamatā izmantota Apvienoto Nāciju Organizācijas Narkotiku un noziedzības novēršanas biroja (turpmāk – UNODC) izstrādā lietojumprogramma *goAML*, kas speciāli veidota finanšu izlūkošanas vienību izmantošanai. Viena no šī modernā, starptautiski atzītā augsta līmeņa risinājuma aizdomīgu darījumu ziņojumu saņemšanai priekšrocībām ir tā nepārtrauktā pilnveide un izmaiņu ieviešana atbilstoši jaunākajām tendencēm un pieredzei, kas iegūta no tās lietotājiem jau vairāk nekā 50 valstīs. *goAML* izmantošana ilgtermiņā ļaus tās lietotājiem - Likuma subjektiem un citām personām – operatīvi iesniegt ziņojumus par aizdomīgiem darījumiem un sliekšņa deklarācijas, novērsīs nepieciešamību paralēli ziņot gan Finanšu izlūkošanas dienestam, gan Valsts ieņēmumu dienestam par nodarījumiem nodokļu jomā, kā arī uzlabos komunikācijas plūsmu starp Finanšu izlūkošanas dienestu, Likuma subjektiem, uzraudzības un kontroles institūcijām un tiesībsardzības iestādēm. *goAML* ieviešanai Finanšu izlūkošanas dienests 2020. gadā īstenoja šādas aktivitātes:

- Finanšu izlūkošanas dienesta atbildīgie darbinieki piedalījās UNODC apmācību kursā (pirmā ieviešanas misija) par lietojumprogrammas pielāgošanas darbu;
- Piesaistīts starptautisks finanšu izlūkošanas vienības eksperts sistēmas ieviešanā;
- Finanšu izlūkošanas dienesta darbinieki kopā ar citu Eiropas finanšu izlūkošanas vienību pārstāvjiem, lietojumprogrammas *goAML* lietotājiem, piedalījās ekspertu līmeņa sanāksmē;
- Finanšu izlūkošanas dienesta oficiālajā tīmekļa vietnē www.fid.gov.lv publicēta XML strukturālā shēma (XSD) un XML shēmas apraksta dokuments latviešu un angļu valodā;

- Uzsākta ekspertu komunikācija sistēmas izstrādes prasību definēšanai, lai izveidotu vienotu ziņošanas kanālu ar Valsts ieņēmumu dienestu ziņojumu par aizdomīgiem darījumiem un sliekšņa deklarāciju iesniegšanai par nodarījumiem nodokļu jomā;
- Lai sakārtotu normatīvo bāzi lietojumprogrammas *goAML* ieviešanai, tika sagatavots Ministru kabineta noteikumu projekts „Kārtība, kādā iesniedzami ziņojumi par aizdomīgiem darījumiem un sliekšņa deklarācijas”, kas cita starpā vienā normatīvajā aktā apvieno Ministru kabineta 2019. gada 27. augusta noteikumos nr. 407 “Noteikumi par sliekšņa deklarācijas iesniegšanas kārtību un saturu” un 2019. gada 27. augusta noteikumos nr. 408 “Noteikumi par kārtību, kādā sniedzami ziņojumi par aizdomīgiem darījumiem” noteikto.
- Finanšu izlūkošanas dienests ir radis risinājumu, kas ļaus lietojumprogrammu *goAML* sasaistīt ar ārējām, citu iestāžu kontrolētām datubāzēm.

Turpinot attīstīt informācijas tehnoloģijas Finanšu izlūkošanas dienestā, 2020. gadā ievērojami spēcīgā analītiskā kapacitāte, pilnveidojot skaitļošanas jaudas, ieviešot jaunus analītiskos risinājumus (piemēram, ieviests ALTIA produkts *Investigation Toolkit* un *Financial Analysis Toolbar*, kas uzlabo bankas konta izrakstu analīzi) un stiprinot informācijas apmaiņas kanālus, kas ļauj drošā un šifrētā veidā nodot liela apjoma informāciju sadarbības partneriem. Tāpat ir pilnveidota informācijas un datu drošības infrastruktūra, stiprinot gan tiesību un atbalsta iespēju pārvaldību lietotājiem, gan datortīkla un datortehnikas monitoringa iespējas. Pastiprināta arī datu plūsmas kontrole ar datu pretnoplūdes aizsardzību un komunikācijas kanālu šifrēšanu. Veiktas sistēmu izstrādes personas datu aizsardzības jomā.

Finanšu izlūkošanas dienests 2020. gadā ir atjaunojis sankcionēto subjektu meklētāju <https://sankcijas.fid.gov.lv/>, iekļaujot tajā ANO, ES un Latvijas sankciju sarakstus, papildinot meklētāju ar iespēju lietotājam iegūt atskaiti, kurā iekļauti meklēšanas kritēriji, datums un iegūtā/atrastā informācija. Sankciju meklētājs izstrādāts atbilstoši normatīvo aktu prasībām par piekļūstamības nodrošināšanu tīmekļa vietnē.

Funkcionālā un vizuālā pilnveide veikta arī Finanšu izlūkošanas dienesta e-ziņošanas vietnē www.zinojumi.fid.gov.lv.

Lai nodrošinātu COVID-19 pandēmijas laikā noteikto ierobežojumu izpildi un maksimāli mazinātu vīrusa izplatību, Finanšu izlūkošanas dienests 2020. gada pavasarī strauji un īsā termiņā nodrošināja nepieciešamo informācijas tehnoloģiju pielāgošanu, uzraudzību un kontroli, un organizatoriskos pasākumus, lai dienesta darbinieki, ievērojot augstu informācijas un datu drošības aizsardzību, uzsāktu darbu attālinātā režīmā. Vidēji 80% darbinieku 2020. gadā strādāja attālinātā režīmā.

Stratēģiskā analīze

Līdzās Finanšu izlūkošanas dienesta pamatuzdevuma izpildei, Finanšu izlūkošanas dienests īsteno arī stratēģiskās analīzes funkcijas, kas ietver plašu jautājumu loku, kuru risināšanai jānodrošina papildu uzmanība un resursi. Stratēģiskā analīze palīdz arī definēt Finanšu izlūkošanas dienesta stratēģiskās perspektīvas, rīcības un darbības virzienus.

2020. gadā Finanšu izlūkošanas dienests izstrādājis šādus stratēģiskās analīzes pētījumus:

1. NILLTPF risku novērtējumi:

1.1. Nacionālais NILLTPF risku novērtēšanas ziņojums par laiku no 2017. gada līdz 2019. gadam (turpmāk – risku ziņojums).

Riska ziņojumā vērtēta nacionālā NILLTPF ievainojamība, draudi un no tiem izrietošie riski, kā arī Latvijas NILLTPF novēršanas sistēmas noturība pret šiem riskiem. Risku ziņojuma sagatavošanas procesā veikts arī sektoru risku novērtējums, kā arī identificēti un vērtēti nākotnes riski. Tāpat arī vērtēti juridisko personu un nevalstisko organizāciju, finanšu produktu pieejamības riski, kā arī veikti terorisma un proliferācijas finansēšanas risku novērtējumi. Plašāk par risku ziņojumu un tajā secināto nodaļā "Nacionālais NILLTPF risku ziņojums par 2017. – 2019. gadu".

1.2. Virtuālo valūtu un jauno tehnoloģiju risku novērtēšanas ziņojums.

Ziņojums izstrādāts ar mērķi veicināt Latvijas NILLTPF novēršanas sistēmas politikas veidotāju, Finanšu izlūkošanas dienesta, tiesībaizsardzības iestāžu (turpmāk - TAI), Likuma subjektu un uzraudzības un kontroles institūciju izpratni, kā arī citu ieinteresēto personu izpratni par NILLTPF riskiem, kas saistīti ar virtuālo valūtu izmantošanas tendencēm. Ziņojumā vērtēti riski, ko rada vai var radīt virtuālo valūtu izmantošana nacionālajā mērogā, ievērojot pieejamo provizorisko informāciju par Eiropas Savienībā un Latvijā lietoto virtuālo valūtu apjomu, kas secīgi tiek apstiprināts ar Finanšu izlūkošanas dienestā saņemto ar virtuālo valūtu saistīto ziņojumu statistiku un citu tā rīcībā esošu informāciju.

Virtuālo valūtu un jauno tehnoloģiju risku novērtēšana Finanšu izlūkošanas dienestā ir noteikts kā ikgadējs process un ievērojot to, ka nozare ir nemitīgā mainībā un attīstībā, Finanšu izlūkošanas dienests regulāri pārvērtē esošos riskus un tos aktualizē atbilstoši jaunākajām tendencēm un procesiem pasaulē, kas var ietekmēt risku, draudu vai ievainojamības līmeņus.

1.3. Atbalsts uzraudzības un kontroles institūcijām.

Finanšu izlūkošanas dienests ir nodrošinājis atbalstu uzraudzības un kontroles institūcijām, lai tās varētu veikt sektoru NILLTPF risku novērtējumu par 2019. gadu. Sektoru risku novērtējumu secinājumi integrēti Nacionālajā NILLTPF risku novērtēšanas ziņojumā par laiku no 2017. gada līdz 2019. gadam.

2. Metodiskie materiāli:

2.1. Covid-19 radītie noziedzīgi iegūto līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas riski⁴.

Materiālā apkopota aktuālā informācija un tendences par Covid-19 krīzes un valstī noteiktā ārkārtas stāvokļa radītajiem noziedzīgi iegūto līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas riskiem, apvienojot starptautisko organizāciju, sadarbības partneru, citu valstu finanšu izlūkošanas vienību un Finanšu izlūkošanas dienesta praksē gūto informāciju.

2.2. Noziedzīgi iegūto līdzekļu legalizācijas tipoloģijas un pazīmes⁵.

Metodiskais materiāls izstrādāts, lai veicinātu vienotu izpratni par aizdomīgiem darījumiem un noziedzīgu aktivitāšu pazīmēm, īpaši uzsverot noziedzīgi iegūto līdzekļu tipoloģijas, kas raksturīgas Latvijas riska profilam atbilstošajiem noziedzīgiem nodarījumiem, proti, tipoloģijas par izvairīšanos no nodokļu nomaksas vai krāpšana nodokļu jomā, tipoloģijas par koruptīviem darījumiem, kā arī patstāvīgas jeb autonomas noziedzīgi iegūto līdzekļu legalizācijas un laundromātu tipoloģijas.

3. Stratēģiskās analīzes pētījumi.

Kopumā 2020. gadā Finanšu izlūkošanas dienests izstrādājis septiņus stratēģiskās analīzes pētījumus. Pētījumiem noteikti dažādi mērķi, tajos gūtie secinājumi nosūtīti un prezentēti tiesībsardzības iestādēm, uzraudzības un kontroles institūcijām, politikas veidotājiem, sociālajiem partneriem, kā arī izmantoti Finanšu izlūkošanas dienesta ikdienas darbā. Visiem 2020. gadā veiktajiem stratēģiskās analīzes pētījumiem noteikts ierobežotas pieejamības statuss, tāpēc sīkāk uzskaitīsim tikai atsevišķus pētījumus.

3.1. Lietuvas finanšu sektoram piemītošie riski un to ietekme Latvijā (*ierobežotas pieejamības informācija*).

Pētījumā skatīta straujā izaugsme, kas 2018. un 2019. gadā norisinājusies Lietuvas elektroniskās naudas iestāžu (turpmāk –

⁴ Pieejams - https://www.fid.gov.lv/uploads/files/Dokumenti/FID_Covid-19%20rad%C4%ABtie%20NILL%20un%20TF%20riski_.pdf

⁵ Pieejams - https://fid.gov.lv/uploads/files/Dokumenti/Vadl%C4%BAnijas%2C%20rekomend%C4%A1cijas/FID_Tipologiju_materials_2020.pdf

ENI) sektorā, ievērojamais Latvijas klientu skaita pieaugums Lietuvas ENI sektorā, kā arī ievērojamais skaits ar ziņojumiem, ko Finanšu izlūkošanas dienests saņem saistībā ar darījumiem, kuros iesaistītas Lietuvas ENI. Pētījumā vērtētas arī kopējās skaidras un bezskaidras naudas tendences Latvijas un Lietuvas finanšu sektoros.

Pētījums nosūtīts Lietuvas kompetentajām iestādēm, kā arī pētījuma secinājumi pārrunāti ar Latvijas finanšu sektora un valdības pārstāvjiem.

3.2. Latvijas aizsardzības nozares uzņēmumi Finanšu izlūkošanas dienesta saņemtajos ziņojumos un nosūtītajos materiālos *(ierobežotas pieejamības informācija)*.

Ievērojot 2020. gadā publiski izskanējušo informāciju par aizsardzības nozares uzņēmumu negatīvo pieredzi sadarbībā ar Latvijas kredītiestādēm, Finanšu izlūkošanas dienests veica izvērtējumu, kurā pētīja dienesta rīcībā esošo informāciju par aizsardzības nozares uzņēmumiem. Tika atlasīti un analizēti Likuma subjektu ziņojumi par aizdomīgiem darījumiem, kuros minēti aizsardzības nozares uzņēmumi, lai izdarītu secinājumus, vai saņemto ziņojumu skaits un kvalitāte norāda uz problemātiku NILLTPF novēršanas jomā aizsardzības nozarē. Tāpat saņemtie ziņojumi, ārvalstu un vietējo sadarbības partneru sniegtā informācija un Finanšu izlūkošanas dienesta tiesībaizsardzības iestādēm nosūtītie materiāli izmantoti, lai vērtētu nozarei piemītošos NILLTPF riskus. Ziņojuma secinājumi prezentēti atbildīgajām institūcijām un sociālajiem partneriem.

3.3. Baltkrievijas NILLTPF risku paaugstinošo faktoru novērtējums *(ierobežotas pieejamības informācija)*.

Lai sniegtu atbalstu Baltkrievijas uzņēmumu darbības pārceļšanai, tostarp kontu atvēršanai Latvijā, Finanšu izlūkošanas dienests veica Baltkrievijas NILLTPF risku paaugstinošo faktoru novērtējumu, izmantojot dienesta rīcībā esošo un publiski pieejamo informāciju. Pētījumā identificēti pieci risku paaugstinoši faktori, kam jāpievērš pastiprinātā uzmanība, uzsākot sadarbību ar Baltkrievijas uzņēmumiem. Pētījumā gūtie secinājumi nosūtīti finanšu iestādēm, Finanšu un kapitāla tirgus komisijai un Finanšu nozares asociācijai.

3.4. Finanšu noziegumu apkarošanas tīkla (FinCEN) failu pētījums *(ierobežotas pieejamības informācija)*.

Pētījums uzsākts pēc informatīvajā telpā izskanējušās informācijas par atsevišķu kredītiestāžu iesaisti starptautiskās noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas shēmās. Ievērojot pētījuma apjomu, darbs turpinās arī 2021. gadā.

4. Izstrādātas vadlīnijas Finanšu izlūkošanas dienesta, tiesībaizsardzības iestāžu, uzraudzības un kontroles institūciju un/vai Likuma subjektu darba pilnveidei:

4.1. Vadlīnijas "Noziedzīgu nodarījumu izmeklēšanas prioritātes noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas jomā" (*ierobežotas pieejamības informācija*).

Latvijas prioritātēm noziedzīgu nodarījumu izmeklēšanai noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas jomā ir jāatbilst identificētajam noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas risku profilam, tādēļ Finanšu izlūkošanas dienests sadarbībā ar Ģenerālprokuratūru, Valsts policiju un Tieslietu ministriju ir izstrādājis vadlīnijas, kas definē izmeklēšanas prioritātes noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas jomā.

4.2. Vadlīnijas "Finanšu izlūkošanas dienesta sadarbība ar operatīvās darbības subjektiem, izmeklēšanas iestādēm un prokuratūru" (*ierobežotas pieejamības informācija*).

Vadlīnijās atbilstoši normatīvo aktu prasībām un iestāžu kompetencei ir noteikts, kādos gadījumos Finanšu izlūkošanas dienests operatīvās darbības subjektiem, izmeklēšanas iestādēm un prokuratūrai sniedz informāciju pēc savas iniciatīvas, kādos gadījumos operatīvās darbības subjekti, izmeklēšanas iestādes un prokuratūra var pieprasīt informāciju no Finanšu izlūkošanas dienesta, kā arī, kādos gadījumos Finanšu izlūkošanas dienests, pamatojoties uz operatīvās darbības subjektu vai izmeklēšanas iestāžu sniegto informāciju, var izdot rīkojumu par līdzekļu iesaldēšanu. Vadlīnijās ir aprakstītas prasības informācijas pieprasījumiem, kā arī informācijas pieprasīšanas kārtība, ko Finanšu izlūkošanas dienests var iegūt sadarbojoties ar citu valstu finanšu izlūkošanas vienībām.

Nacionālais NILLTPF risku ziņojums par 2017. – 2019. gadu

Risku ziņojuma izstrāde ir nozīmīga katrai valstij, jo tā ļauj apzināt un identificēt NILLTPF riskus un sagatavot atbilstošus pasākumus risku mazināšanai. Politikas veidotājiem risku ziņojums ir pamats turpmākai NILLTPF novēršanas politikas attīstīšanai vai sakārtošanai. Savukārt privātā sektora pārstāvji risku ziņojumā iekļautos secinājumus var izmantot, lai pārskatītu un aktualizētu savas iekšējās kontroles procedūras.

Risku ziņojums tiek gatavots par noteiktu laika periodu, kas iekļauj posmu trīs vai piecu gadu garumā. Latvijā risku novērtējums tiek veikts par trīs gadu posmu un konkrētais risku novērtējums veikts par laiku no 2017. līdz 2019. gadam.⁶ Ievērojot nepieciešamību secinājumu izdarīšanā analizēt liela apjoma statistikas datus, risku ziņojums tiek veikts par iepriekšējiem periodiem un tajā sniegtie secinājumi ir attiecināmi uz turpmāko periodu līdz nākamā riska ziņojuma izstrādei. Finanšu izlūkošanas dienests, ievērojot

⁶ Iepriekšējais risku novērtējums tika veikts par periodu no 2013. līdz 2016. gadam.

2020.gada aktualitāti, risku ziņojumā ņēma vērā arī 2020. gada būtiskākos notikumus, īstenotos pasākumus un sasniegtos rezultātus.

2019. gadā Finanšu izlūkošanas dienests sadarbībā ar kompetentajām institūcijām izstrādāja "NILLTPF risku novērtējuma veikšanas vadlīnijas", kur detalizēti aprakstīts risku ziņojuma veikšanas process, kompetento iestāžu pienākumi un tiesības, kā arī scenārijs risku ziņojuma izplatīšanai.

Risku ziņojums izstrādāts saskaņā ar Pasaules Bankas metodoloģiju, kas balstās FATF rekomendācijās noteiktajos principos un izstrādāta, lai to varētu izmantot valstīs ar atšķirīgu ekonomisko un ģeopolitisko situāciju.

Finanšu izlūkošanas dienesta izstrādātajā risku ziņojumā Latvijas spēja vadīt noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas (NILL) riskus un izveidotās NILL novēršanas un apkarošanas sistēmas noturība ir novērtēta kā augsta. Par to liecina pozitīvās tendences un rādītāji iestāžu savstarpējā sadarbībā vietējā un starptautiskā līmenī, uzraudzības un kontroles institūciju kapacitātes pieaugums, kā arī vienotas un koordinētas NILL apkarošanas sistēmas izveide. Risku ziņojumā analizēti arī 2020. gada būtiskākie notikumi, īpaši pievēršoties COVID-19 pandēmijas radītajiem izaicinājumiem.

Risku ziņojumā iekļautie galvenie secinājumi:

- NILLTPF novēršanas sistēma ir noturīga - tajā integrēti nepieciešamie instrumenti, lai pārvaldītu esošos un nākotnes riskus. NILLTPF novēršanas sistēmā iesaistīto institūciju īstenoto darbību un risku mazināšanas pasākumu spektrs ir pietiekami elastīgs, lai operatīvi reaģētu uz aktuālajām tendencēm un arvien mainīgo situāciju NILLTPF novēršanā.
- Saskaņā ar FATF vadlīnijām NILLTPF risku novērtējuma veikšanai, NILLTPF riski noteikti, analizējot potenciālos draudus un ievainojamību. Nacionāla līmeņa NILL draudi vērtēti atbilstoši Latvijas riska profilam NILL jomā, izšķirot ārpus Eiropas Savienības izdarīto predikatīvo noziedzīgo nodarījumu radītos NILL draudus Latvijā, tostarp autonomas NILL draudus, un Latvijā un citās ES valstīs izdarīto noziedzīgo nodarījumu radītos draudus.
- Salīdzinot ar iepriekšējo nacionālo NILLTPF risku novērtējuma pārskata periodu, Latvijas pārrobežu finanšu plūsmas ir ievērojami samazinājušās un īpaši būtiski ir samazinājies ārvalstu valūtās saņemto un nosūtīto pārrobežu maksājumu apjoms. Attiecīgi samazinās arī no pārrobežu maksājumiem izrietošie iespējamie NILL draudi.
- Kā ārvalstu predikatīvais noziedzīgais nodarījums galvenokārt tiek identificēta krāpšana. Tāpat identificētās

NILL tipoloģijas norāda uz ārvalstu korupciju un piesavināšanos. Ievērojot to, ka pārskata periodā pilnveidoti Latvijas normatīvie akti, skaidri nosakot, ka NILL pierādīšanai nav nepieciešams pierādīt, konkrēti no kura nozieguma iegūtie līdzekļi tiek legalizēti, arvien vairāk NILL tiek identificēta bez precīzi identificēta predikatīvā noziedzīgā nodarījuma, it īpaši pārrobežu finanšu plūsmu NILL gadījumos. Līdz ar to pārskata periodā ievērojami pieaudzis uzsākto un kriminālvajāšanai nodoto autonomo NILL kriminālprocesu skaits, kā arī šajos kriminālprocesos arestēto un konfiscēto noziedzīgi iegūtu līdzekļu apmērs.

- Būtiskus nacionālā predikatīvā noziedzīgā nodarījuma NILL draudus rada izvairīšanās no nodokļu nomaksas un korupcija, akcīzes preču un narkotisko vielu nelikumīga aprīte, tai skaitā, kontrabanda, kā arī noziegumi pret īpašumu, it īpaši krāpšana, kas izdarīta lielā apmērā. 2017. – 2019. gadā predikatīvie noziegumi augsta korupcijas riska valstīs un pārrobežu līdzekļu plūsma no šīm valstīm radīja lielākus NILL draudus par nacionālajiem predikatīvajiem noziegumiem. Var prognozēt, ka no 2020. gada līdz 2022. gadam pārrobežu finanšu plūsmas draudi izlīdzināsies ar nacionālā predikatīvā nozieguma draudiem.
- Nacionāla līmeņa NILL ievainojamības kontekstā vērtēta NILL novēršanas un apkarošanas normatīvo aktu un to piemērošanas efektivitāte, dažādu iestāžu spēja identificēt, izmeklēt un iztiesāt NILL, spēja identificēt pārrobežu skaidras naudas plūsmas, klientu identifikācijai nepieciešamās informācijas pietiekamību u.c. kritēriji.
- Pārskata periodā gandrīz katrs nacionālās ievainojamības jeb spējas novērst un apkarot NILL kritērijs ir uzlabojies un kopējā spēja apkarot NILL pieaugusi par 0,17 punktiem, tas ir, no 0,5 punktiem (vidējs) 2013. - 2016. gadā līdz 0,67 punktiem (vidēji augsts) šajā periodā. Būtiski pilnveidots normatīvais regulējums NILLTPF novēršanas jomā, stiprināta nozarē darbojošos institūciju kapacitāte, kā arī pilnveidota starpinstitūciju sadarbība.
- Identificēta arī sektoru risku pakāpeniska samazināšanās. Īpaši jāakcentē kredītiestāžu sektors, kurā notikušas vislielākās pārmaiņas (atteikšanās no pārmērīgi augsta riska klientu apkalpošanas, pilnveidota spēja identificēt un ziņot par aizdomīgiem darījumiem, izstrādātas augsta līmeņa iekšējās kontroles sistēmas). Tas pozitīvi ietekmēja arī citus sektorus.
- Terorisma finansēšanas risks novērtēts kā zems. Terorisma draudu līmenis pēdējos gados Latvijā nav mainījies un

saglabājas relatīvi zems. Terorisma finansēšanas draudi vietējā mērogā ir zemi, jo ir zems terorisma draudu līmenis. Lai arī pastāv vairāki starptautiski zināmi teroristu grupējumi, kas rada terorisma finansēšanas draudus arī Latvijā, ārvalstīs veikto izmeklēšanu laikā Latvijas finanšu sistēmas izmantošana to finansēšanā nav konstatēta. Pārskata periodā Likuma subjektu izpratne par terorisma finansēšanu un sankciju apiešanu ir būtiski uzlabojusies, augusi valsts institūciju kapacitāte un izpratne par terorisma finansēšanu un sankciju apiešanu un pārkāpšanu.

- Proliferācijas finansēšanas riski novērtēti kā vidēji zemi. Proliferācijas finansēšanas draudus rada personas un starptautisko tiesību subjekti ar potenciālu nodarīt kaitējumu, piesaistot, pārvietojot, uzglabājot vai izmantojot līdzekļus un citus aktīvus (neatkarīgi no tā, vai tie ir likumīgi vai nelikumīgi iegūti) proliferācijas mērķiem. Latvijā ir attīstīts finanšu sektors, kurā tiek sniegti pakalpojumi, kas var tikt izmantoti proliferācijas finansēšanai un praksē ir konstatēti gadījumi, kad Latvijas finanšu sektors ir ticis izmantots sankciju pret Ziemeļkoreju apiešanai, lai gan tas ir noticis pirms pārskata perioda. Latvija ir piemērota vieta tranzīta un loģistikas organizēšanai starp ES, NVS valstīm un Āzijas tirgiem, vienlaikus Latvijā pastāv efektīvi stratēģiskas nozīmes preču aprites kontroles mehānismi.

Saskaņā ar risku ziņojumā identificētajiem riskiem tiek definēti arī pasākumi un izstrādāti priekšlikumi veicamajām darbībām, lai sekmīgi īstenotu šo risku novēršanu un apkarošanu, tajā skaitā:

- turpināt starptautiskās un nacionālās sadarbības pilnveidi,
- nostiprināt uz risku balstītas pieejas piemērošanu,
- pilnveidot uzraudzības funkciju īstenošanu visos sektoros,
- nodrošināt samērīgu uzraudzības prasību piemērošanu,
- nodrošināt NILLTPF sistēmas novēršanas un apkarošanas pasākumu efektivitāti un procesu nepārtrauktību,
- organizēt mācības, lai mērķauditorijai - politikas veidotājiem, atbildīgajām valsts institūcijām, likuma subjektiem un sabiedrībai kopumā - skaidrotu būtiskākos secinājumus.

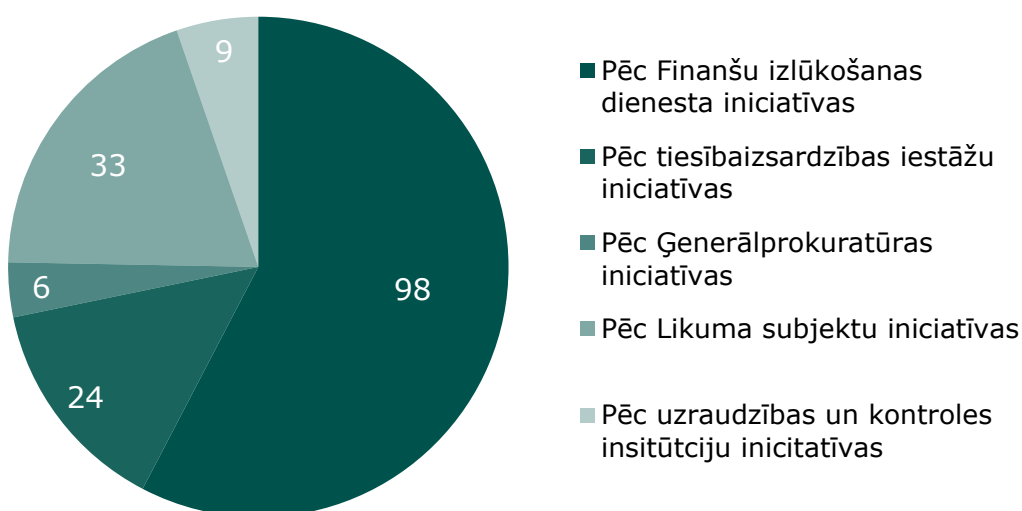
Sadarbības koordinācija

Finanšu izlūkošanas dienests koordinē operatīvās darbības subjektu, izmeklēšanas iestāžu, prokuratūras, Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk — iesaistītās institūcijas), kā arī Likuma subjektu sadarbību. Sadarbība tiek īstenota, sasaucot sadarbības koordinācijas grupu sanāksmes.

Sadarbības koordinācijas grupas sanāksmes tiek sasauktas atbilstoši grozījumiem⁷ Likuma 55. pantā, kas definē sadarbības koordinācijas mehānismu. Sadarbības mērķis ir veicināt visu koordinācijas grupā iesaistīto institūciju noteikto uzdevumu efektīvu izpildi.

Pielāgojoties gada kopējai diktētajai tendencei – pēc iespējas organizēt darbu attālinātā režīmā - Finanšu izlūkošanas dienests nodrošināja platformu drošu Sadarbības koordinācijas grupu sanāksmju norisei. 2020. gadā notikušas 170 Sadarbības koordinācijas grupas sanāksmes, no kurām 38 bija atkārtotas sēdes, turpinot konkrētu sadarbības jautājumu izskatīšanu. Sadarbības koordinācijas grupas sanāksmes sasauc Finanšu izlūkošanas dienests pēc savas iniciatīvas, tās var notikt arī pēc iesaistīto institūciju iniciatīvas – ja to ierosina vismaz viena no iesaistītajām institūcijām.

Sadarbības koordinācijas grupu sanāksmes pēc institūciju iniciatīvas

1. grafiks

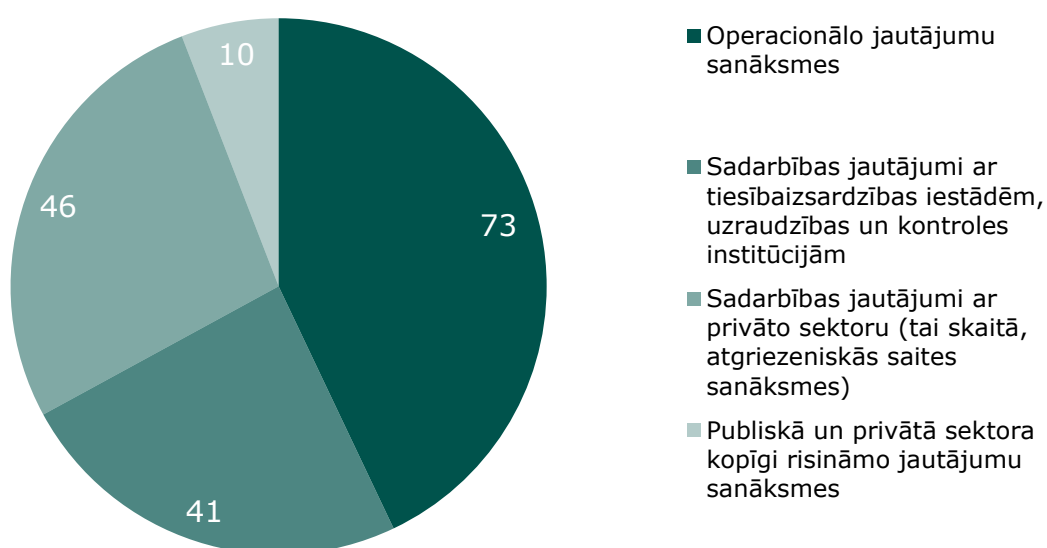
2020. gadā visizplatītākās Sadarbības koordinācijas grupas sanāksmes bija par operacionāliem jautājumiem – notikušas 73 sanāksmes, no kurām 38 sanāksmēs izskatītas Finanšu izlūkošanas

⁷ Likuma grozījumi pieņemti 2018. gada 26. aprīlī un stājās spēkā 2019. gada 9. maijā.

dienesta operacionālās lietas. 13 sanāksmes bija atgriezeniskās saites sanāksmes ar kredītiestādēm, kurās tika pārrunāta Likuma subjektu iesniegto ziņojumu kvalitāte, analizētas ziņojumos konstatētās tehniskās nepilnības un trūkumi pēc būtības.

Finanšu izlūkošanas dienesta vadībā 2020. gadā notika 10 *Uzraudzības un kontroles institūciju sadarbības un koordinācijas platformas* sēdes, kur tikās visu uzraudzības un kontroles iestāžu pārstāvji. Tāpat darbojās arī Terorisma finansēšanas novēršanas darba grupa un 2020. gadā notika 4 sēdes, kurās tika skatīti publiskā un privātā sektora kopīgie jautājumi.

Sadarbības koordinācijas grupas tikšanās veidi

2. grafiks

Sanāksmju dalībnieki	Piedalīšanās reižu skaits
Valsts policija	32
Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvalde	14
Organizētās noziedzības apkarošanas pārvalde	5
Ģenerālprokuratūra	14
Valsts drošības dienests	7
Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu un muitas policijas pārvalde	5
Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs	4

2. tabula

Sadarbības koordinācijas grupas sanāsmēs visbiežāk no tiesībsardzības iestādēm piedalījusies Valsts policija – 32 reizes,

bet no Likuma subjektiem šajās sanāksmēs biežāk piedalījušies kredītiestāžu pārstāvji – 40 reizes.

Kā galvenās tēmas Sadarbības koordinācijas grupas sanāksmēs pārrunāti jautājumi par Finanšu izlūkošanas dienesta un atsevišķu tiesībaizsardzības iestāžu sadarbību, par tiesībaizsardzības iestāžu un Finanšu izlūkošanas dienesta starptautiskās sadarbības iespējām un starptautisko sadarbību kriminālprocesa un operatīvās darbības procesa ietvaros. Tāpat sanāksmēs pārrunāti problēmjautājumi un riski saistībā ar virtuālajām valūtām, nepieciešamās mācības tiesībaizsardzības iestādēm un Likuma subjektiem, kā arī jautājumi, kas saistīti ar aizdomīgu darījumu ziņojumu un sliekšņa deklarāciju sniegšanu.

Viens no Finanšu izlūkošanas dienesta uzdevumiem ir izglītot NILLTPF novēršanas sistēmā iesaistītās institūcijas par jaunākajām tendencēm noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanā. 2020. gadā, izpildot šo uzdevumu, tika organizētas divu dienu tiešsaistes mācības "Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas izmeklēšanas un iztiesāšanas problēmas", kurās piedalījās tiesībaizsardzības iestāžu pārstāvji, analītiķi, prokurori un tiesneši, Tieslietu un Iekšlietu ministrijas pārstāvji, kā arī Finanšu izlūkošanas dienesta darbinieki. Mācības kopumā apmeklēja vairāk nekā 330 dalībnieki.

2020. gadā tika rīkotas mācības "Finanšu izlūkošanas dienesta kompetence un sadarbība ar procesa virzītājiem", kurās piedalījās 350 dalībnieki – izmeklētāji, operatīvie darbinieki, prokurori, 1. un 2. instances tiesu tiesneši, Iekšlietu ministrijas un Finanšu izlūkošanas dienesta pārstāvji.

Latvijas pozīcijas pārstāvēšana Moneyval un FATF novērtēšanas procesos

Finanšu izlūkošanas dienests paralēli ikdienas izlūkošanas darbam būtisku uzmanību veltīja starptautisko noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas standartu ieviešanai Latvijā un nodrošināja arī Moneyval rekomendāciju īstenošanas procesu.

2020. gada 22. janvārī Moneyval publicēja pēcpārbaudes ziņojumu, kurā analizēts sasniegtais progress attiecībā uz tehniskās atbilstības trūkumiem, kas tika identificēti piektās kārtas savstarpējās novērtēšanas ziņojumā par Latviju. Moneyval eksperti pēc tehniskās atbilstības progresa ziņojuma izvērtēšanas no 40 FATF tehniskās atbilstības rekomendācijām 7 pārvērtēja kā pilnībā atbilstošas un 33 kā lielākoties atbilstošas. Tādējādi Latvija ir pirmā Moneyval dalībvalsts un otrā valsts pasaulē, kas novērtēta kā vismaz "lielākoties atbilstoša" visām 40 FATF rekomendācijām.

2020. gada 21. februārī FATF plenārsēdē tika izskatīts Latvijas iesniegtais efektivitātes progresa ziņojums, kas atspoguļoja normatīvā ietvara efektīvu piemērošanu cīņā pret NILLTPF. Pēc efektivitātes ziņojuma izvērtēšanas eksperti apliecinājuši, ka visos desmit efektivitātes rādītājos, kas iepriekš vērtēti ar vērtējumu "zems" vai "vidējs", Latvija ir spējusi parādīt būtisku un pozitīvu rezultātu, kā arī demonstrējusi apņemšanos cīnīties ar ekonomiskajiem un finanšu noziegumiem, tādējādi stiprinot valsts drošību, labklājību, ilgtspēju un reputāciju, un secīgi lēma par Latvijas neiekļaušanu tā dēvētajā "pelēkajā sarakstā".

Lai gan izvirzītais mērķis – sakārtot finanšu noziegumu novēršanas sistēmu un nodrošināt tā atbilstību starptautiskajām prasībām – lielā mērā tika sasniegts, Latvija joprojām atrodas Moneyval pastiprinātajā uzraudzībā, kas nozīmē, ka Latvijai arī turpmāk jānodrošina regulāra ziņošana par progresu un sasniegtajiem rezultātiem NILLTPF novēršanas pasākumu ieviešanā.

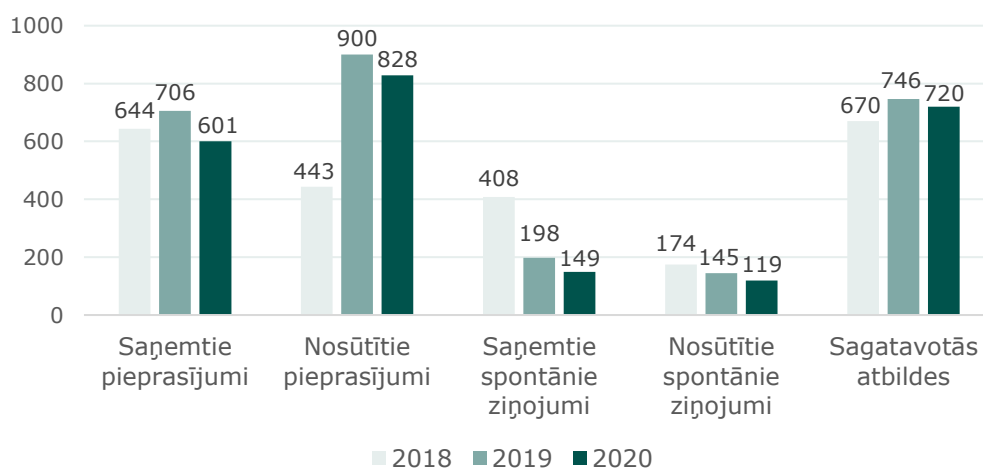
Nākamā atskaite Latvijai ir jāiesniedz uz Moneyval 2021. gada plenārsēdi.

Starptautiskā sadarbība

Finanšu izlūkošanas dienests ir starptautiskās finanšu izlūkošanas vienību grupas - Egmont grupas - biedrs. Dalība šajā grupā Finanšu izlūkošanas dienestam dod iespēju sazināties un apmainīties ar informāciju ar visiem 165 grupas biedriem, izmantojot drošu un aizsargātu informācijas apmaiņas kanālu. Finanšu izlūkošanas dienests aktīvi izmanto Egmont grupas nodrošinātās iespējas, jo viena no nozīmīgākajām dienesta starptautiskās sadarbības funkcijām ir atbilstošu sagatavošana uz ārvalstu finanšu izlūkošanas vienību pieprasījumiem, kā arī Finanšu izlūkošanas dienesta pieprasījumu sagatavošana ārvalstu dienestiem, lai iegūtu informāciju Finanšu izlūkošanas dienesta analīzes vajadzībām.

2020. gads un globālā COVID-19 izraisītā pandēmija ietekmēja arī ārvalstu finanšu izlūkošanas vienību darbību, kas redzams arī kopējos darba rezultātos. Šajā gadā ārvalstu finanšu izlūkošanas vienību darbība vairāk bija vērsta atsevišķu valsts iekšēju jautājumu risināšanai, pielāgojoties digitālajai darba videi un COVID-19 pandēmijas radīto seku novēršanas problemātikas izpētei.

Starptautiskās sadarbības dinamika 3 gadu griezumā

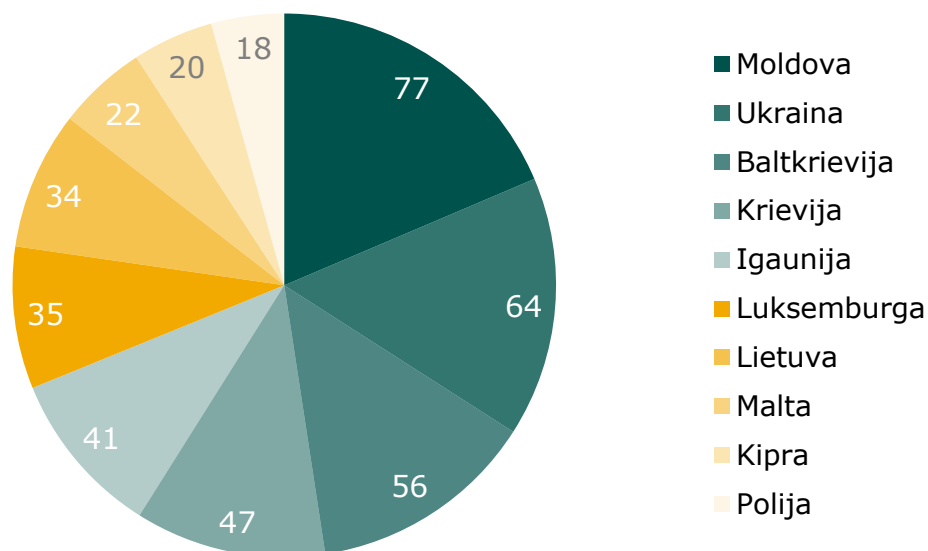
3. grafiks

2020. gadā ārvalstu finanšu izlūkošanas vienību pieprasījumi galvenokārt tika saņemti par šādiem iespējamajiem noziedzīgajiem nodarījumiem: autonoma noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācija, krāpšana, piesavināšanās, korupcija un kukuļošana, izvairīšanās no nodokļu vai tiem pielīdzinātu maksājumu veikšanas, dokumentu viltošana, kontrabanda un dienesta stāvokļa ļaunprātīga izmantošana.

Pēc ārvalstu kolēģu iniciatīvas 2020. gadā kā iespējami noziedzīgi iegūtus līdzekļus Finanšu izlūkošanas dienests iesaldējis 1,56 miljonus eiro.

Pēc nosūtīto pieprasījumu skaita, nozīmīgākās Finanšu izlūkošanas dienesta sadarbības valstis ir Igaunija, Lietuva, Kipra, Polija, Ukraina, Lielbritānija, Čehija, Krievija, Šveice un citas.

Galvenās sadarbības valstis pēc saņemto pieprasījumu skaita

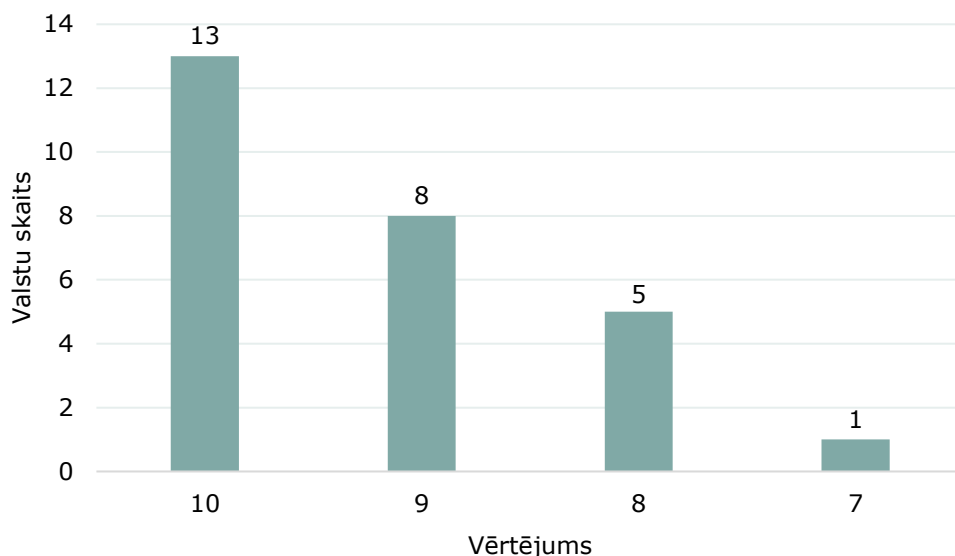

4. grafiks

Finanšu izlūkošanas dienests veica starptautisko finanšu izlūkošanas vienību aptauju, lai noskaidrotu dienesta sniegtās starptautiskās sadarbības kvalitāti 2020. gadā. Apkopojot atbildes no 27 valstu finanšu izlūkošanas vienībām, secināms, ka kopumā sadarbība ar Finanšu izlūkošanas dienestu novērtēta ar 9,22 ballēm no 10.

Raksturojot Finanšu izlūkošanas dienesta sadarbību, aptaujātās iestādes kā būtiskākos aspektus norādīja ātro atbilžu sagatavošanu, sniegto atbilžu kvalitāti, ietverot visu nepieciešamo informāciju un sniegto atbilžu augsto lietderību, uzsverot, ka tās nereti arī pārsniedz gaidīto.

Vispārējā apmierinātība ar Finanšu izlūkošanas dienesta nodrošināto sadarbību

5. grafiks

Jau 2019. gadā Finanšu izlūkošanas dienests izveidoja un vadīja specializētu Starptautisko finanšu izlūkošanas darba grupu (darba grupa – *ad hoc* IFIT), kurā piedalījās pārstāvji no 22 valstīm, kuru finanšu institūcijas visvairāk veikušas darījumus ar konkrētu Latvijas kredītiestādi. Finanšu izlūkošanas dienesta galvenā misija šajā darba grupā ir sniegt starptautiskajiem partneriem ne tikai jaunu redzējumu, kā izmeklēt finanšu noziegumus, bet arī veicināt daudzpusīgu sadarbību, īpaši ņemot vērā finanšu noziegumu globālo raksturu. 2020. gadā darba grupas dalībvalstu skaits pieauga līdz 24 valstīm, un tā savu darbību aktīvi turpināja, veicot regulāru operacionālas un stratēģiskas informācijas apmaiņu, kā arī organizējot divas darba grupas sanāksmes:

1. 2020. gada janvārī notika IFIT sesija Egmont finanšu izlūkošanas vienību grupas darba grupu sanāksmju norises laikā. Šajā darba grupas sēdē Finanšu izlūkošanas dienests ārvalstu finanšu izlūkošanas vienību kolēģiem prezentēja sasniegto progresu konkrētajā lietā, kā arī veica saistīto darījumu kopīgu analīzi.
2. Nākamā IFIT sanāksme tika plānota klātienē Rīgā 2020. gada maijā, tomēr saistībā ar COVID-19 pandēmijas radīto situāciju un ceļošanas ierobežojumiem visā pasaulē šī sanāksme sākotnēji tika pārcelta uz nenoteiktu laiku, taču vēlāk tika pieņemts lēmums IFIT sanāksmi organizēt attālinātā formātā. Jūlijā visām IFIT dalībvalstīm tika nosūtīta aktuālākā informācija par Finanšu izlūkošanas dienesta darbu ar konkrēto lietu un šī darba rezultātiem, kā arī informācija par plānotajiem turpmākajiem soļiem. Attālinātā IFIT sanāksme notika decembrī un tajā piedalījās vairāk nekā 50 pārstāvji no 20 valstu finanšu izlūkošanas vienībām, kā arī no Egmont grupas sekretariāta. Sanāksmē tika prezentēta jaunākā informācija par lietas analīzi un virzību Latvijā un atsevišķās citās valstīs, tika

diskutēts par jaunākajām šajā lietā konstatētajām līdzekļu legalizācijas shēmām, pazīmēm un tipoloģijām, kā arī notika pieredzes apmaiņa ar ārvalstu kolēģiem par liela apjoma datu analīzi un tai izmantojamiem rīkiem. Tāpat tika panākta vienošanās par turpmākajiem prioritārajiem analīzes virzieniem un veicamajām darbībām.

Papildu darba grupas kopīgajām sanāksmēm IFIT grupā organizētas arī vairākas divpusējas tikšanās ar darba grupas dalībniekiem, lai detalizētāk apspriestu konkrētas operacionālās lietas un dalītos pieredzē.

Finanšu izlūkošanas dienests 2020. gadā arī organizēja starptautisku konferenci "Kā uzlabot sankciju piemērošanas efektivitāti", tās centrālais temats bija "Riskos balstīta pieeja vs. noteikumos balstīta pieeja". Lai arī sākotnēji konferences norise tika plānota klātienē Rīgā, 2020. gada maijā, COVID-19 pandēmijas dēļ konference tika pārcelta uz tiešsaistes formātu un organizēta attālināti divu dienu garumā 26. un 27. novembrī. Konferences pamatuzdevums bija apvienot augsta līmeņa speciālistus no dažādām valstīm un starptautiskām organizācijām diskusijai par izaicinājumiem sankciju piemērošanas jomā. Konferencē kopumā piedalījās aptuveni 200 dalībnieki un eksperti gan no Latvijas, gan ārvalstīm.

Finanšu izlūkošana

2020. gadā Finanšu izlūkošanas dienests izdevis 440 iesaldēšanas rīkojumus, iesaldējot iespējami noziedzīgi iegūtus finanšu līdzekļus 429,412 miljonu eiro apmērā. Tiesībaizsardzības iestādēm nosūtīti 622 materiāli, no tiem 235 kompetentās iestādes atzinumi, 234 materiāli ar informāciju zināšanai un 153 papildu ziņu materiāli (6. grafiks).

Iepriekšminētais rezultāts sasniegts, Finanšu izlūkošanas dienestā saņemot un apstrādājot 4833 ziņojumus par aizdomīgiem darījumiem, no kuriem padziļināta izpēte un analīze veikta 4103 lietās (7. grafiks).

2020. gadā Finanšu izlūkošanas dienestā saņemtas arī 64 635 sliekšņa deklarācijas, kas kopš 2019. gada 17. decembra aizstāj neparastu darījumu ziņojumus.⁸

Gads	Aizdomīgu darījumu ziņojumu skaits	Sliekšņa deklarāciju skaits*	Neparastu darījumu ziņojumu skaits*
2017	7 722	-	8 725
2018	6 617	-	25 198
2019	5 264	1 208	26 764
2020	4 833	64 635	-

3. tabula

Sliekšņa deklarācijas Finanšu izlūkošanas dienests izmanto galvenokārt stratēģiskajai analīzei, savukārt ziņojumi par aizdomīgiem darījumiem tiek analizēti, lai identificētu konkrētus noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas vai terorisma vai proliferācijas finansēšanas gadījumus.

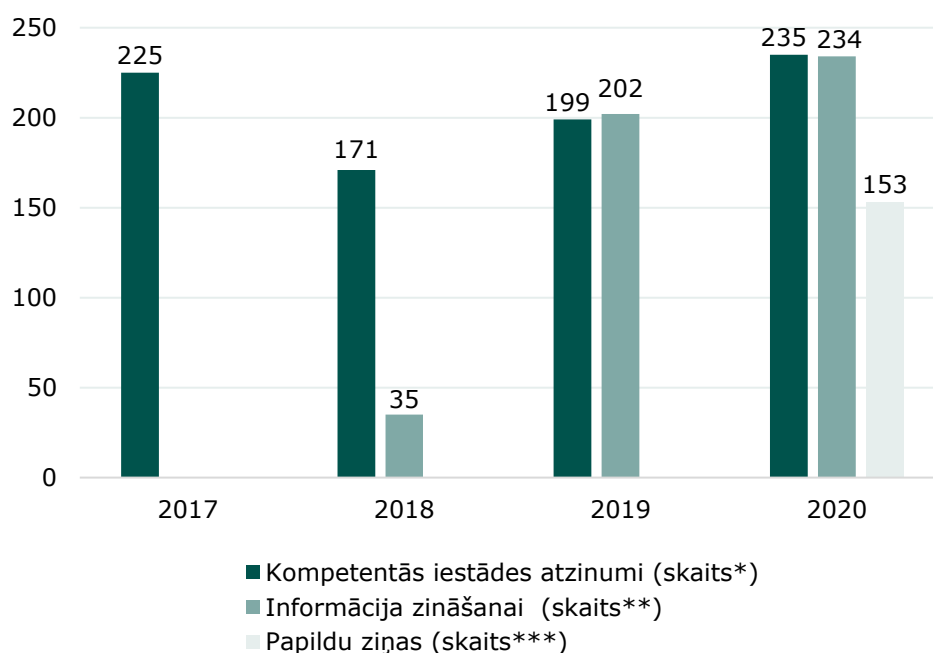
Visvairāk ziņojumu par aizdomīgiem darījumiem saņemts no finanšu sektora – 4645 ziņojumi, no nefinanšu sektora 2020. gadā Finanšu izlūkošanas dienestā saņemti 188 ziņojumi par aizdomīgiem darījumiem. Sīkāks dalījums par saņemtajiem ziņojumiem par aizdomīgiem darījumiem apkopots 4. tabulā.

⁸ Saskaņā ar Ministru kabineta 27.08.2019 noteikumiem Nr. 407 "Noteikumi par sliekšņa deklarācijas iesniegšanas kārtību un saturu".

Sektors	Aizdomīgu darījumu ziņojumu skaits
Finanšu sektors kopā	4645
Kredītiestādes	3941
Maksājumu iestādes un elektroniskās naudas iestādes	526
Kreditēšanas pakalpojumu sniedzēji	88
Valūtas maiņas kapitālsabiedrības	76
Ieguldījumu brokeru sabiedrības un ieguldījumu pārvaldes sabiedrības	7
Dzīvības apdrošināšanas pakalpojumu sniedzēji, starpnieki	4
Alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldnieki	1
Privātie pensiju fondi	1
Citas finanšu iestādes	1
Kooperatīvās krājaizdevu sabiedrības	0
Inkasācijas pakalpojumu sniedzēji	0
Galvojumu un citu tādu saistību aktu izsniegšana, ar kuriem uzlikts pienākums	0
Virtuālās valūtas pakalpojumu sniedzēji	0
Nefinanšu sektors kopā	188
Ārpakalpojuma grāmatveži	80
Zvērināti revidenti un zvērinātu revidentu komercsabiedrības	29
Zvērināti notāri	24
Izložu un azartspēļu organizētāji	21
Dārgmetālu, dārgakmeņu un to izstrādājumu tirgotāji, kā arī starpnieki	12
Aģenti un starpnieki darījumos ar nekustamo īpašumu	8
Ārpus tiesas parāda atgūšanas pakalpojumu sniedzēji	6
Maksātnespējas procesa administratori	5
Neatkarīgi juridisko pakalpojumu sniedzēji	2
Zvērināti advokāti	1
Citu preču tirgotāji un citu pakalpojumu sniedzēji, kā arī starpnieki	0
Personas, kas darbojas mākslas un antikvāro priekšmetu apriņķī	0
Personas, kas nodarbojas ar kultūras pieminekļu tirdzniecību vai starpniecību šajos darījumos	0
Juridiska veidojuma vai juridiskās personas dibināšanas un darbības nodrošināšanas pakalpojumu sniedzēji	0
Transportlīdzekļu tirgotāji, kā arī starpnieki transportlīdzekļu tirdzniecības darījumos	0
Nodokļu konsultanti	0
Finansiāla rakstura konsultāciju pakalpojumu sniedzēji	0

4. tabula

Tiesībaizsardzības iestādēm nosūtītā informācija

6. grafiks

Līdzīgi kā citos gados, arī 2020. gadā visvairāk informācijas nosūtīta Valsts policijai, Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu un muitas policijas pārvaldei un Valsts drošības dienestam.

* Kompetentās iestādes atzinums ir Finanšu izlūkošanas dienesta padziļinātas analīzes rezultātā apkopota informācija tiesībsardzības iestādēm, kas ietver pamatotas aizdomas par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju. Pēc šīs informācijas tiesībsardzības iestādes var uzsākt kriminālprocesus.

** Finanšu izlūkošanas dienesta rīcībā esoša informācija par darījumiem un / vai personām, ko tiesībsardzības iestādes var pieņemt zināšanai, pievienot jau uzsāktiem kriminālprocesiem vai uzsākt jaunus.

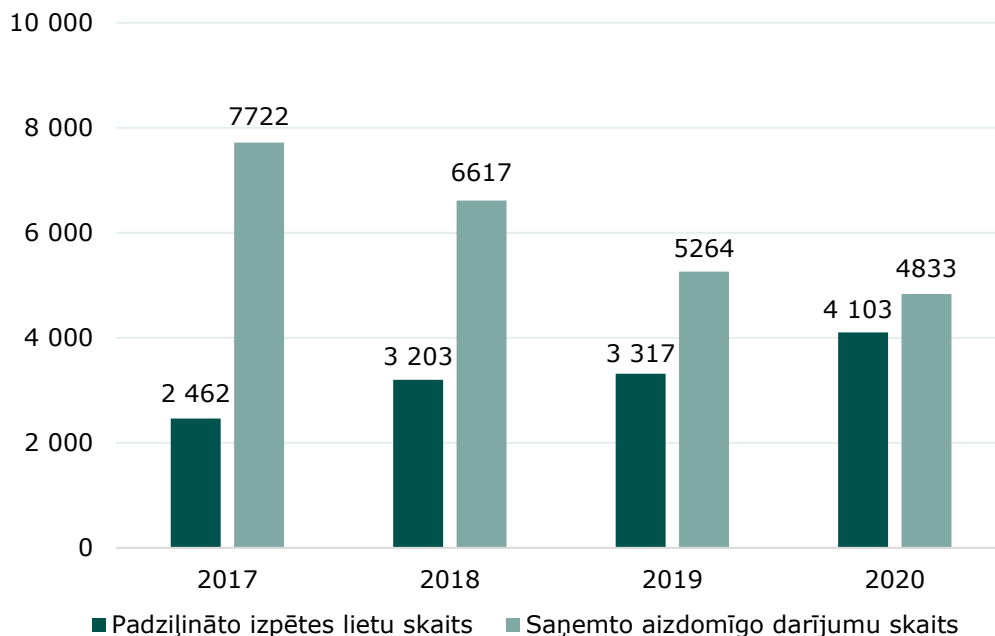
*** Papildu ziņas ir informācija, ko Finanšu izlūkošanas dienests ir saņēmis, apkopojis un analīzes rezultātā konstatējis, ka tā nosūtāma tiesībsardzības iestādēm pievienošanai kādam no iepriekš nosūtītajiem Finanšu izlūkošanas dienesta kompetentās iestādes atzinumiem (ziņojumiem) vai tiesībsardzības iestādē uzsāktam kriminālprocesam.

	Kompetentās iestādes atzinums	Informācija zināšanai	Papildu ziņas	Kopā
Valsts policija	211	112	134	457
Nodokļu un muitas policijas pārvalde	11	44	12	67
Valsts drošības dienests	3	41	3	47
Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs	10	29	2	41
Organizētās noziedzības un citu nozaru specializētā prokuratūra	-	5	-	5
Militārās izlūkošanas un drošības dienests	-	2	2	4
Iekšējās drošības dienests	-	1	-	1
KOPĀ	235	234	153	622

5. tabula

2020. gadā, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, pieaudzis izvērtēto lietu apjoms pret kopējo saņemto aizdomīgu darījumu ziņojumu skaitu. Tāpat ir samazinājies kopējais dienestā saņemto ziņojumu par aizdomīgiem darījumiem skaits, kas, cita starpā, saistīts ar Finanšu izlūkošanas dienesta organizētajiem semināriem un atgriezeniskās saites sniegšanu Likuma subjektiem par ziņojumu kvalitāti. Saņemto ziņojumu skaita samazināšanos daļēji ietekmējuši arī COVID-19 pandēmijas dēļ noteiktie ierobežojumi un to ietekme uz ekonomiskajiem rādītājiem kopumā. Tāpat ziņojumu kvalitāte uzlabojusies 2019. gada nogalē īstenotās ziņošanas sistēmas reformas ietekmē.

Aizdomīgu darījumu ziņojumi un finanšu izlūkošana

7. grafiks

Likuma subjektu iesniegtajos ziņojumos par aizdomīgiem darījumiem biežāk norādītie iespējamie noziedzīgie nodarījumi ir:

- krāpšana – pikšķerēšana (*phishing*);
- krāpšana - priekšapmaksu izkrāpšana;
- piesavināšanās (tai skaitā, uzņēmuma līdzekļu piesavināšanās);
- kredīta un citu aizdevumu negodprātīga saņemšana un izmantošana;
- darba samaksas noteikumu pārkāpšana (tā saucamās aplokšņu algas);
- izvairīšanās no nodokļu un tiem pielīdzināto maksājumu nomaksas;
- ziņu nesniegšana un nepatiesu ziņu sniegšana par līdzekļu piederību un patieso labuma guvēju;
- aizdomas par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu (predikatīvais noziedzīgais nodarījums nav precīzi identificēts).

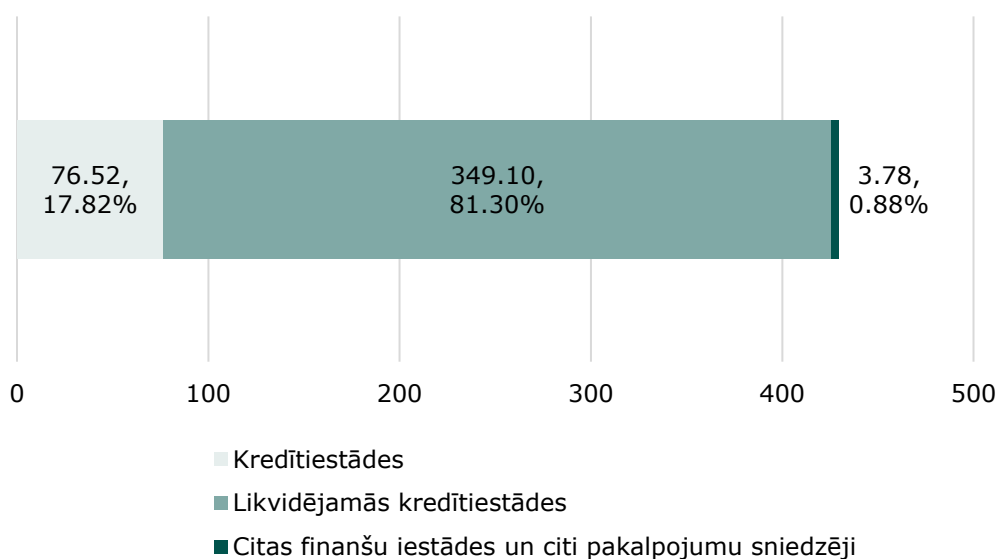
2019. gada 17. decembrī spēkā stājās jaunā ziņošanas sistēma, kas cita starpā paredz arī iespēju saņemtos ziņojumus par aizdomīgajiem darījumiem strukturēt un analizēt atbilstoši Likuma subjekta izvēlētajai tipoloģijai, kā arī iespējamajam predikatīvajam noziedzīgajam nodarījumam. 2020. gadā Likuma subjekti ziņojumos par aizdomīgiem darījumiem visbiežāk izvēlējušies tipoloģijas “*debeta un kredīta apgrozījuma apjoms ir līdzīgs un tam nav loģiska izskaidrojuma (tranzīta konts)*”, “*uzņēmuma konta apgrozījums liecina par saimniecisku darījumu simulāciju (fiktīvi darījumi)*”, kā arī “*skaidras naudas darījumu apjoms klienta - fiziskas personas - kontā neatbilst klienta personiskajai darbībai un*

vajadzībām". Paredzēts, ka turpmāk tipoloģiju klasifikators tiks atjaunots, lai nodrošinātu tipoloģiju klasifikatora atbilstību jaunākajām tendencēm un aktualitātēm.

Vērtējot saņemtos ziņojumus par aizdomīgiem darījumiem dalījumā pēc iespējamā noziedzīgā nodarījuma, 57 % ziņojumu iespējamais predikatīvais noziedzīgais nodarījums nav precīzi identificēts, 18 % ziņojumu iespējamā predikatīvā noziedzīgā nodarījuma grupa ir nodokļu noziegumi, 10 % ziņojumu iespējamā predikatīvā noziedzīga nodarījuma grupa ir krāpšana, bet 15 % ziņojumu sniegti ar aizdomām par dažādiem citiem predikatīvajiem noziedzīgiem nodarījumiem.

Finanšu izlūkošanas dienests 2020. gadā, izdodot 440 rīkojumus par līdzekļu iesaldēšanu, kopumā iesaldējis iespējami noziedzīgi iegūtus finanšu līdzekļus 429,412 miljonu eiro apmērā. 2020. gadā liegta pārreģistrācija 45 nekustamajiem īpašumiem un pieeja četrus bankas seifu saturam. Absolūti lielākā daļa – 349,10 miljoni eiro – iesaldēti likvidējamās kredītiestādēs. Citās kredītiestādēs iesaldēto iespējami noziedzīgi iegūto līdzekļu summa 2020. gadā ir 76,52 miljonu eiro apmērā, 3,787 miljoni iesaldēti citās finanšu iestādēs un pakalpojumu sniedzējos.

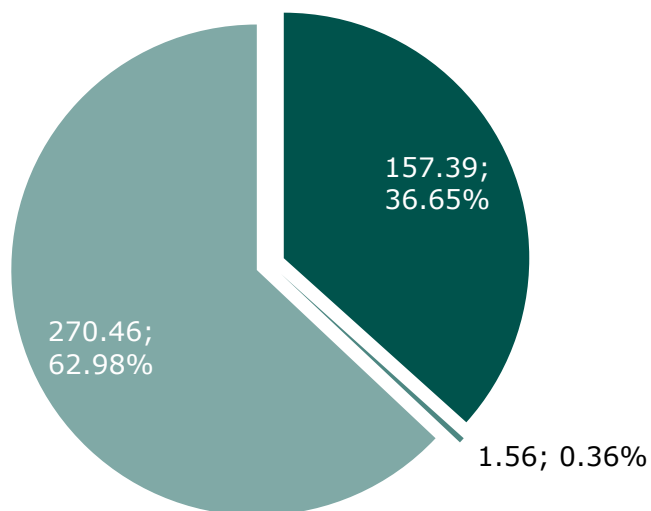
Iesaldētie līdzekļi pēc iestāžu veida, miljoni eiro

8. grafiks

2020. gadā vairāk kā trešdaļa iespējami noziedzīgi iegūto līdzekļu apjoma (finanšu līdzekļi un vērtspapīri) iesaldēti pēc Likuma subjektu ziņojuma par aizdomīgu darījumu, kura ietvaros likuma subjekts atturējies no darījuma veikšanas. Lielākā daļa līdzekļu (63%) iesaldēti balstoties uz Likuma subjektu citā formā sniegtu informāciju un/vai pēc Finanšu izlūkošanas dienesta iniciatīvas, bet 1.56 milj. EUR (0.36%) iesaldēti pēc ārvalstu finanšu izlūkošanas vienību saņemtajiem pieprasījumiem.

Iesaldēto līdzekļu sadalījums pēc iniciatīvas veida

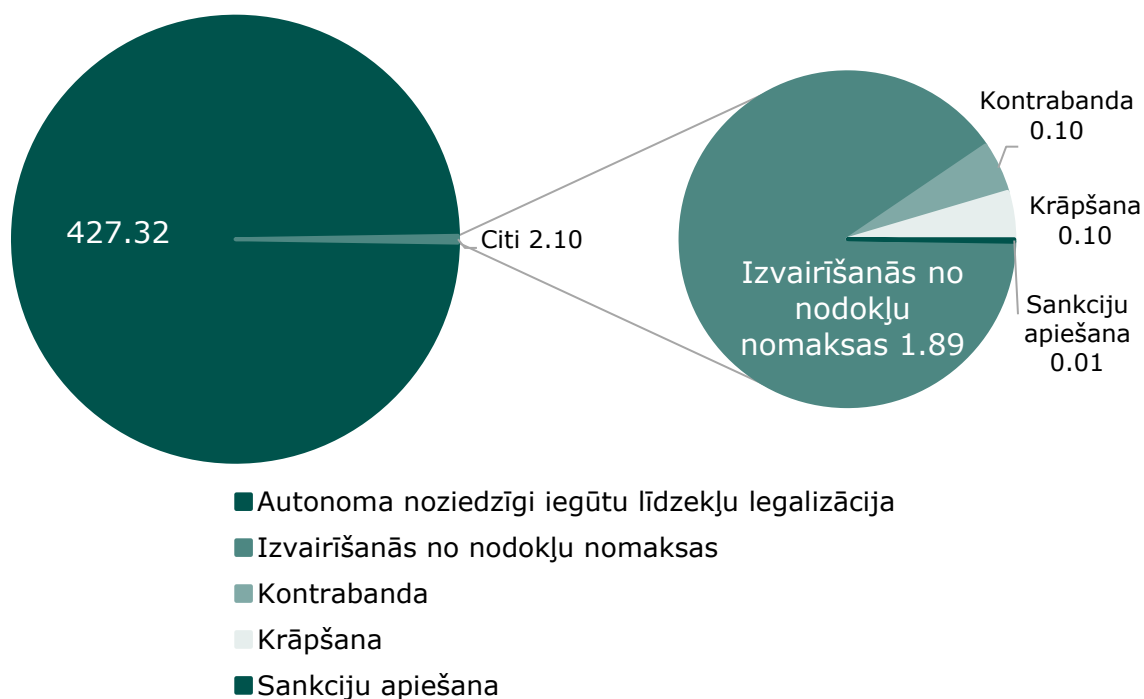

- Pēc likuma subjekta iniciatīvas
- Pēc ārvalstu finanšu izlūkošanas vienību iniciatīvas
- Pamatojoties uz likuma subjekta citā formā sniegto informāciju

9. grafiks

Analizējot iespējami noziedzīgi iegūto līdzekļu apjomu pēc noziedzīgā nodarījuma veida, visvairāk līdzekļu iesaldēts par autonomu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju (427, 32 miljoni eiro apmērā), par izvairīšanos no nodokļu nomaksas (1,89 miljoni eiro), kontrabandu un citiem noziedzīgiem nodarījumiem.

Iesaldēto līdzekļu un citu vērtību apjoms pēc iespējamā noziedzīgā nodarījuma veida (miljonos eiro)

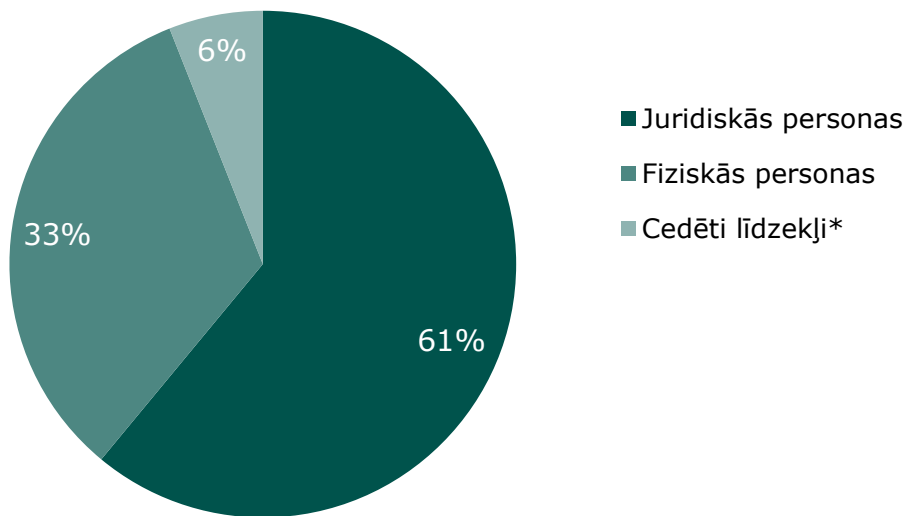

10. grafiks

2020. gada Finanšu izlūkošanas dienesta darbības rezultāti, iesaldējot iespējami noziedzīgi iegūtu finanšu līdzekļus, rāda, ka līdzīgi kā iepriekšējos periodos, iesaldēto līdzekļu īpatsvarā liels apjoms ir ārvalstu personu – gan fizisko, gan juridisko personu – finanšu līdzekļi, kas kopā ir 94,23% no visa apjoma.

No kopējā iesaldēto iespējami noziedzīgi iegūto līdzekļu apjoma visvairāk iesaldēts juridiskām personām – 67% jeb 289,83 miljoni eiro, no tiem ārvalstu juridisko personu finanšu līdzekļi ir 242,36 miljonu eiro apmērā.

Iesaldēto līdzekļu sadalījums pēc personu veidiem

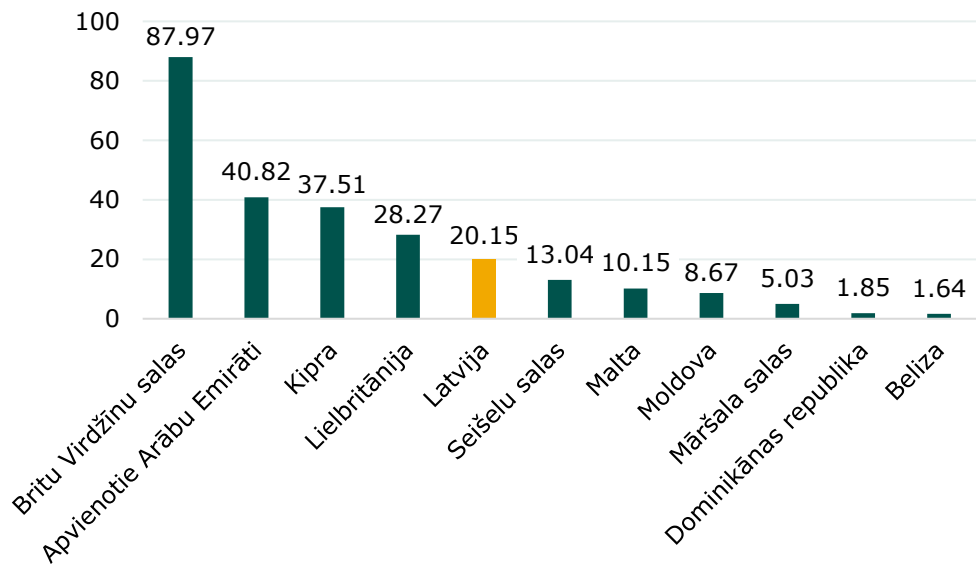

11. grafiks

Analizējot no Likuma subjektiem saņemtos ziņojumus par aizdomīgiem darījumiem un pēcāk izdodot rīkojumus par līdzekļu iesaldēšanu, secināms, ka pēc juridisko personu reģistrācijas valsts visvairāk iespējami noziedzīgi līdzekļi iesaldēti juridiskām personām no Britu Virdžīnu salām, Apvienotajiem Arābu Emirātiem, Kipras, Lielbritānijas, Latvijas, Seišelu salām u.c. Salīdzinot šo informāciju ar datiem par ārvalstu tiešo investīciju Latvijā izcelsmes valstīm, secināms, ka juridisko personu ārvalstu finanšu līdzekļi, ko iesaldē Finanšu izlūkošanas dienests, nav ārvalstu investīcijas, bet gan tranzīta naudas plūsmas.

* Cedēti līdzekļi - prasījuma tiesības, kas pārskata periodā cedētas no juridiskās un fiziskām personām uz juridisku personu.

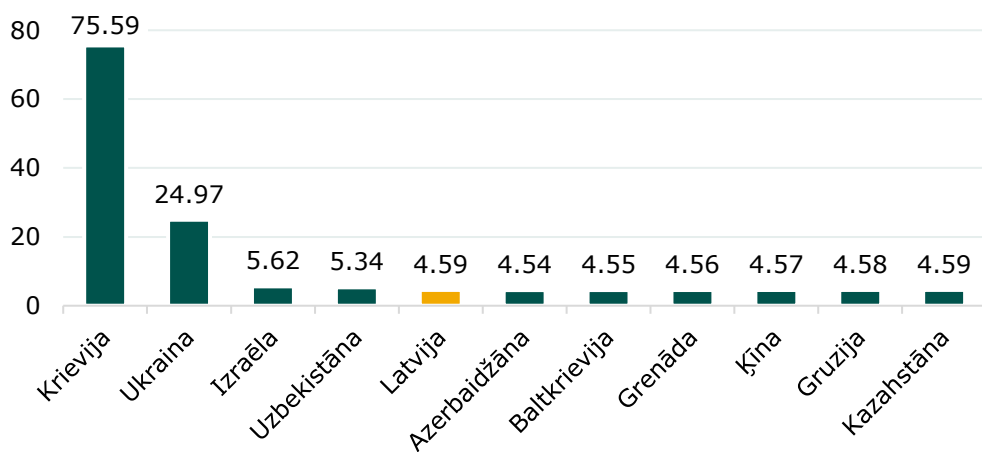
Juridiskām personām iesaldēto līdzekļu apjoms sadalījumā pēc reģistrācijas valsts (miljoni eiro)

12. grafiks

Analizējot iesaldētos iespējami noziedzīgi iegūtus finanšu līdzekļus fiziskām personām pēc to pases valsts, redzams, ka visvairāk (75,59 miljoni eiro) iesaldēts fizisku personu kontos, kuru pases valsts ir Krievija.

Fiziskām personām iesaldēto līdzekļu apjoms sadalījumā pēc pases valsts (miljoni eiro)

13. grafiks

Darbinieki Finanšu izlūkošanas dienestā

Finanšu izlūkošanas dienesta Personāla politika ir balstīta atlases, atlīdzības, darba izpildes, apmācību un darba vides savstarpējā mijiedarbībā un tās uzdevums ir sekmēt Finanšu izlūkošanas dienesta darbības stratēģijā noteikto mērķu sasniegšanu un uzdevumu izpildi, piesaistot motivētus ierēdņus un darbiniekus un attīstot to profesionālās kvalitātes, sasniedzot augsti kvalificētu ekspertu līmeni nozarē.

Atbilstoši Ministru kabineta 23.12.2019. rīkojumam Nr. 653 "Par Pasākumu plānu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanai laikposmam no 2020. līdz 2022. gadam"¹¹ Finanšu izlūkošanas dienestam no 2020. gada 1. janvāra tika piešķirtas divas papildu amata vietas. Kopējais Finanšu izlūkošanas dienesta amata vietu skaits 2020. gada 1. janvārī bija 56, tai skaitā, 17 ierēdņu amati un 39 darbinieku amati.

Savukārt ar Ministru kabineta 29.09.2020. rīkojumu Nr. 576 "Par pasākumu plānu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas laikposmam no 2020. līdz 2022. gadam"¹² Finanšu izlūkošanas dienestam tika piešķirtas 10 papildus amata vietas darbinieku amatiem uz noteiktu laiku, lai veiktu pēc iespējas ātrāku un kvalitatīvāku analīzi par vēsturiskiem (tranzīta) darījumiem caur Latvijas finanšu sistēmu un ar tiem saistītiem līdzekļiem, kas vēl aizvien atrodas likvidējamu Latvijas kredītiestāžu klientu kontos. Līdz ar to, 2020. gada 1. decembrī kopējais Finanšu izlūkošanas dienesta amata vietu skaits bija 66.

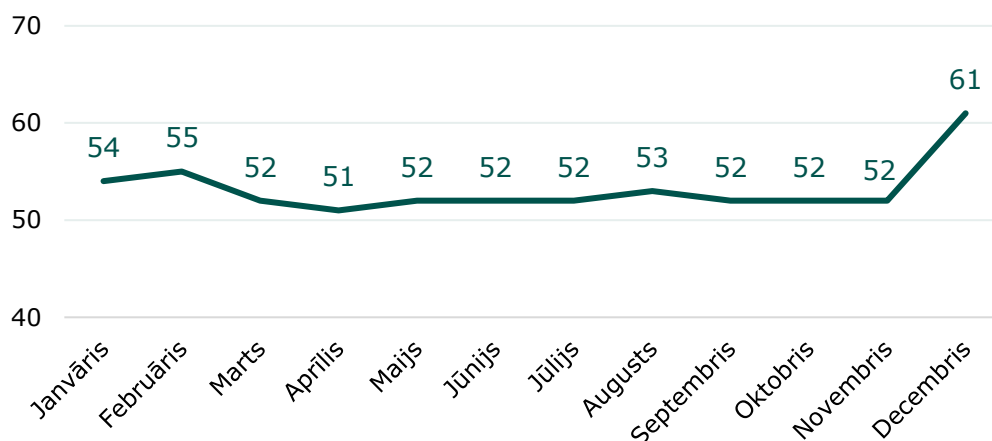
2020. gada 1. janvārī Finanšu izlūkošanas dienestā bija aizpildītas 54 amata vietas, taču, pieaugot nodarbināto skaitam, gada noslēgumā Finanšu izlūkošanas dienestā bija 61 aizpildīta amata vieta. 2020. gadā Finanšu izlūkošanas dienestam pievienojās 12 jauni darbinieki.

Vidēji pārskata gadā aizpildītas ir 53 amata vietas. Personāla rotācijas (mainības) koeficients 2020. gadā bija 0,4.

¹¹ Minētais tiesību akts 2020. gada 29. septembrī zaudējis spēku. Aktuālais normatīvais akts ir Ministru kabineta 2020. gada 29. septembra rīkojums Nr. 576 "Par pasākumu plānu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas laikposmam no 2020. līdz 2022. gadam".

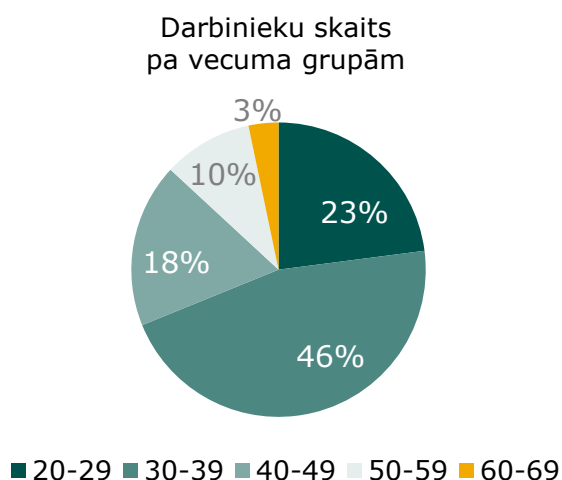
¹² Pieejams - <https://likumi.lv/ta/id/317729-par-pasakumu-planu-noziedzīgi-iegutu-līdzekļu-legalizācijas-terorisma-un-proliferācijas-finansēšanas-novēršanai-laikposmam-no-2020-līdz-2022-gadam>

Nodarbināto skaits 2020. gadā pa mēnešiem

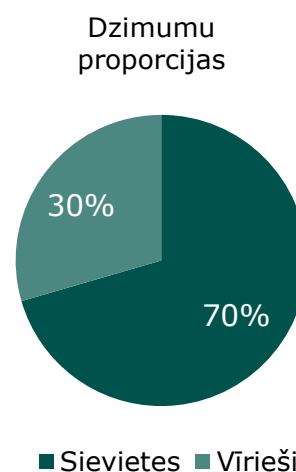

14. grafiks

Finanšu izlūkošanas dienesta darbinieku vidējais vecums ir 37 gadi, un attiecīgi lielākā daļa nodarbināto 2020. gadā bija vecumā no 30 – 39 gadiem. Finanšu izlūkošanas dienestā strādā 70% sievietes un 30% vīrieši.

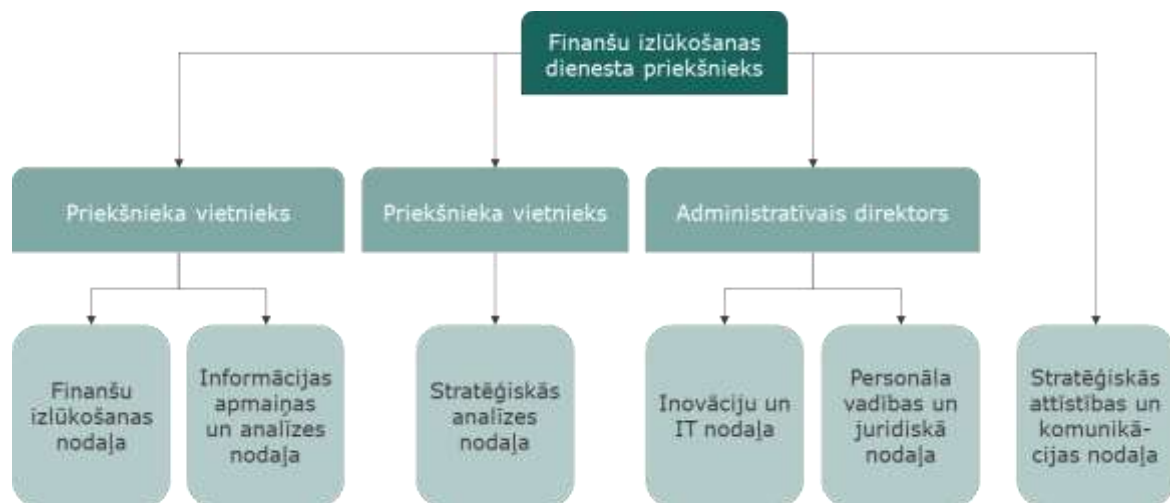
15. grafiks

16. grafiks

Funkciju efektīvai izpildei un administratīvās funkcijas optimizēšanai, 2020. gada laikā tika reorganizēta Finanšu izlūkošanas dienesta struktūra. Esošā struktūra paredz to, ka Finanšu izlūkošanas dienesta priekšniekam pakļauti ir divi vietnieki, administratīvais direktors, kā arī Stratēģiskās attīstības un komunikācijas nodaļa. Administratīvā direktora pakļautībā ir Personāla vadības un juridiskā nodaļa un Inovāciju un informāciju tehnoloģiju nodaļa. Savukārt priekšnieka vietniekiem ir pakļautas šādas nodaļas: Stratēģiskās analīzes nodaļa, Informācijas apmaiņas un analīzes nodaļa un Finanšu izlūkošanas nodaļa.

Finanšu izlūkošanas dienesta struktūra

17. grafiks

Komunikācija ar sabiedrību

Finanšu izlūkošanas dienests, informējot sabiedrību par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas jautājumiem, izvēlas konkrētajai mērķauditorijai piemērotākos komunikācijas kanālus, metodes un formas.

Tāpat kā visa Finanšu izlūkošanas dienesta darbību, arī komunikāciju ar sabiedrību lielā mērā ietekmēja COVID-19 radītā pandēmija un noteiktā ārkārtas situācija. Tomēr, neskatoties uz noteiktajiem ierobežojumiem, Finanšu izlūkošanas dienests bija nozīmīgs partneris informācijas telpas papildināšanā ar vērtīgiem un sabiedrību interesējošiem vēstījumiem. 2020. gadā Finanšu izlūkošanas dienesta svarīgākie komunikācijas temati:

- Finanšu izlūkošanas dienesta loma, galvenie veicamie uzdevumi noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas sistēmā;
- līdz šim paveiktais un nākotnē veicamais, stiprinot noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas sistēmu, atbilstoši pasaules standartiem;
- noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršana Latvijā, vietējā un starptautiskā sadarbība noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanā;
- ekonomisko un finanšu noziegumu ietekme uz sabiedrību un tautsaimniecību;
- publiskā un privātā sektora sadarbība noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanā;
- finanšu noziegumu riski dažādās mērķauditorijās un iespējas no tiem izvairīties.

Finanšu izlūkošanas dienesta izvirzītās tēmas tika atspoguļotas lielākajos medijos gan informatīvu sižetu, klātienēs interviju, gan izglītojošu un skaidrojošu materiālu veidā, gan Finanšu izlūkošanas dienesta ekspertiem piedaloties mediju rīkotajās diskusiju platformās. Ar atsevišķiem medijiem rīkotas īpašas tikšanās, lai skaidrotu Finanšu izlūkošanas dienesta pozīciju savas kompetences jautājumos.

2020. gadā sabiedrības informēšanai par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas jautājumiem tika izstrādāti vairāki skaidrojoši materiāli, piemēram, pārskati par Finanšu izlūkošanas dienesta darbību, informatīvais materiāls par COVID-19 radītajiem riskiem noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijā un terorisma finansēšanā, informatīvais materiāls par terorisma finansēšanas jautājumiem u.c.

Sabiedrības izglītošanai par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas, terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas jautājumiem, Finanšu izlūkošanas dienests pārskata periodā aktīvi attīstīja savu darbību sociālajās vietnēs. Tā, piemēram, sociālajā profesionālās tīklošanās vietnē *LinkedIn* Finanšu izlūkošanas dienesta lapas kopējais sekotāju skaits ir pārsniedzis 4500 sekotājus.

Ievērojot to, ka līdz šim Finanšu izlūkošanas dienestam kā neatkarīgai tiešās pārvaldes iestādei nebija izstrādāta sava atsevišķā grafiskā zīme, kas nodrošinātu Finanšu izlūkošanas dienesta vizuālās identitātes atšķirtspēju, 2020. gadā tika izstrādāta Finanšu izlūkošanas dienesta vizuālā identitāte, kas pakāpeniski ieviesta dienesta darbībā.

Izstrādāto grafisko zīmi Finanšu izlūkošanas dienests izmanto savos prezentācijas materiālos, atbilstoši valsts pārvaldes iestāžu vienotās vizuālās identitātes vadlīnijām. Grafiskā zīme pieejama arī Finanšu izlūkošanas dienesta tīmekļa vietnē www.fid.gov.lv.

Ievērojot to, ka Finanšu izlūkošanas dienesta tīmekļa vietne www.fid.gov.lv ir viens no būtiskākajiem komunikācijas instrumentiem, 2020. gadā tika izstrādāts iepirkums par Finanšu izlūkošanas dienesta tīmekļa vietnes pārveidi. Iepirkuma rezultātā tika pilnībā mainīts vietnes dizains, lai tas atbilstu Finanšu izlūkošanas dienesta vizuālajai identitātei, kā arī izstrādāta lietotājam draudzīga jauna vietnes struktūra un saturs.

18.02.2021 • Finanšu izlūkošanas dienests

18.02.2021 • Finanšu izlūkošanas dienests

18.02.2021 • Finanšu izlūkošanas dienests

Turpinot 2019. gadā uzsāktās ikgadējās informatīvās naudas dienas "Zini naudas li(ī)kumus!"¹³, arī 2020. gadā notika darbs pie ikgadējā informatīvā pasākuma plānošanas. Ievērojot COVID-19 pandēmijas otro vilni, pasākums pārcelts uz 2021. gada sākumu.

Paredzēts, ka pasākumā "Zini naudas li(ī)kumus!" tiks stāstīts gan par finanšu un ekonomisko noziegumu riskiem, gan par iespējām atpazīt riska situācijas un skaidrot piemērotāko rīcību, lai neiesaistītos riskantos darījumos, kā arī lai kļiedētu atsevišķus sabiedrībā esošus mītus par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu.

¹³ Pieejams - <https://fid.gov.lv/lv/naudas-li-i-kumi>

Sabiedrības izglītošanai par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas jautājumiem, 2020. gadā Finanšu izlūkošanas dienests īstenoja arī šādas aktivitātes:

- Finanšu izlūkošanas dienesta priekšnieces Ilzes Znotiņas preses brīfings, skaidrojot Moneyval ekspertu novērtējuma ziņojumu, kas publiskots 2020. gada 22. janvārī.
- Dalība Ārvalstu investoru padomes Latvijā (FICIL) un Finanšu izlūkošanas dienesta rīkotajā diskusijā¹⁴ "Atbilstības vērtība: kādas ir Latvijas konkurētspējas priekšrocības?" ("Value of compliance: what is the competitive advantage of Latvia?").
- Dalība Finanšu nozares asociācijas, Ārvalstu investoru padomes (FICIL) un Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (FKTK) organizētajā diskusijā¹⁵ "Atbilstības kultūra – ilgtspējīgas attīstības pamats" par jaunā ietvara realitāti un attīstības virzieniem "zini savu klientu" jomā un noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanā.

¹⁴ Pieejams - <https://eng.fid.gov.lv/index.php/146-ficil-and-fiu-public-discussion-what-is-latvias-competitive-advantage>

¹⁵ Pieejams - <https://www.financelatvia.eu/news/video-ekspertu-diskusija-par-atbilstibas-kulturu-ka-attistibas-virzitanu/>

Finanšu izlūkošanas dienesta plāni 2021. gadam

Finanšu izlūkošanas dienesta prioritārie uzdevumi ir ietverti Ministru kabineta 2020. gada 29. septembra rīkojumā Nr. 576 „Par Pasākumu plānu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanai laikposmam no 2020. līdz 2022. gadam”.

Finanšu izlūkošanas dienesta stratēģiskie mērķi, uzdevumi mērķu sasniegšanai, kā arī rezultatīvie rādītāji un to sasniedzamās skaitliskās vērtības noteiktas Finanšu izlūkošanas dienesta darbības stratēģijā 2019. - 2022. gadam, kas ir vidēja termiņa Finanšu izlūkošanas dienesta vadības dokuments. Detalizēti Finanšu izlūkošanas dienesta struktūrvienību plāni ietverti iestādes kopējā darba plānā 2021. gadam.

Finanšu izlūkošanas dienesta plānotie svarīgākie pasākumi 2021. gadā:

- Nodrošināt Latvijas pārstāvību un koordinēt nepieciešamo darbību izpildi starptautisko institūciju veiktajos novērtēšanas procesos, tai skaitā regulāru ziņošanu Moneyval un FATF. Kā arī sniegt nozīmīgu ieguldījumu Latvijas Bankas koordinētajos procesos - Eiropas Padomes novērtējumā par 4. AML direktīvas ieviešanas efektivitāti un Starptautiskā valūtas fonda IV panta konsultāciju ziņojumā, kā arī projektā “Ziemeļu un Baltijas valstu reģionālais finanšu sektora novērtējums NILLTFN jomā”.
- Finanšu izlūkošanas datu saņemšanas un analīzes sistēmas, lietojumprogrammas *goAML* ieviešana Finanšu izlūkošanas dienestā (ar to aizstājot iestādes pamatsistēmu un e-ziņošanas sistēmu). Lietojumprogrammu *goAML* plānots ieviest, lai stiprinātu iestādes kapacitāti ziņojumu saņemšanas un analīzes jomā, samazinot resursus, kas tiek ieguldīti saņemto ziņojumu sākotnējā apstrādē, izveidojot darbuzdevumu elektronisku pārvaldes sistēmu un stiprinot informācijas vienību drošības pārvaldi.
- Nodrošināt noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas sistēmā iesaistīto personu regulāru apmācību un informēšanu par NILLTPF riskiem (tai skaitā, Risku ziņojuma secinājumiem), tipoloģijām, indikatoriem u.c.

- Nodrošināt finanšu izlūkošanas darbību atbilstību Risku ziņojumā identificētajiem NILLTPF riskiem.
- Uzsākt darbu pie Eiropas Atveseļošanās un noturības mehānisma ietvaros apstiprināto projektu īstenošanas, lai risinātu Eiropas semestra 2020. gada ziņojumā identificētos izaicinājumus, it īpaši veicinot pāreju uz zaļiem un digitāliem risinājumiem.

Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

Nr.	Finansiālie rādītāji	Pārskata gadā		
		Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	apstiprināts likumā ¹⁶	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	4 366 736	5 059 530	4 176 159
1.1.	dotācijas	4 316 736	4 883 169	4 001 869
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	2 500	429
1.3.	transferti	50 000	173 861	173 861
1.4.	ārvalstu finanšu palīdzība	0	0	0
1.5.	ziedojumi un dāvinājumi	0	0	0
2.	Izdevumi (kopā)	4 363 796	4 962 470	4 058 162
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	3 721 251	4 178 512	3 347 965
2.1.1.	kārtējie izdevumi	3 721 251	4 178 512	3 347 965
2.1.2.	procentu izdevumi	0	0	0
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	0	0
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	0	0	0
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	0	67 187	38 381
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	642 545	716 771	671 816
3.	Finansēšana	-2940	-97 060	-117 997

¹⁶ Ņemot vērā Finanšu ministrijas rīkojumus par apropriācijas izmaiņām.

Statistika

Ziņojumi par aizdomīgiem darījumiem un sliekšņa deklarācijas

Gads	Aizdomīgu darījumu ziņojumu skaits	Sliekšņa deklarāciju skaits*	Neparastu ziņojumu skaits*
2017	7 722	-	8 725
2018	6 617	-	25 198
2019	5 264	1 208	26 764
2020	4 833	64 635	-

* Kopš 2019. gada 17. decembra neparastu darījumu ziņojumus aizstāja prasība iesniegt sliekšņa deklarācijas.

Saņemto aizdomīgu darījumu ziņojumu sniedzēju sadalījums

Aizdomīgo darījumu ziņojumi kopā	4 833
no tiem saņemti no finanšu sektora	4 645
no tiem saņemti no nefinanšu sektora	188

Ziņojumi par aizdomīgiem darījumiem, kam veikta padziļināta izpēte un analīze

Gads	Padziļināto izpētes lietu skaits
2017	2 462
2018	3 203
2019	3 317
2020	4 103

Iesaldēto līdzekļu apjoms (2017. - 2020.)

Gads	Iesaldēto līdzekļu apjoms (miljonos eiro)
2017	45,664
2018	101,482
2019	345,980
2020	429,412

2020. gadā iesaldēto līdzekļu apjoms sadalījumā pēc iestādes tipa

Iestādes tips	Iesaldēto līdzekļu un citu vērtību apjoms (miljonos eiro)
Kredītiestādes	76,521
Likvidējamās kredītiestādes	349,102
Citas finanšu iestādes	0,190
Cits	3,597
KOPĀ	429,412

Iesaldētie līdzekļi un vērtības

Gads	Iesaldētie līdzekļi un citas vērtības			
	Naudas līdzekļi (miljoni eiro)	Nekustamie īpašumi	Bankas seifi	Transportlīdzekļi
2017	45,6	2	2	1
2018	101,48	2	4	8
2019	345,98	16	4	1
2020	429,41	45	4	-

Tiesībaizsardzības iestādēm nosūtītie materiāli 2017. - 2020. gadā

Gads	Kompetentās iestādes atzinumi	Informācija zināšanai	Papildu ziņas
2017	225	0	94
2018	171	35	93
2019	199	202	96
2020	235	234	153

Par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju uzsāktie kriminālprocesi¹⁷

Gads	Procesu skaits
2017	104
2018	181
2019	257
2020	344

¹⁷ Pēc Krimināllikuma 195. panta.

Kriminālvajāšanai nodotie procesi un procesi, kuros uzsākta kriminālvajāšana

Gads	Kriminālvajāšanas uzsākšanai nodotie kriminālprocesi	Kriminālprocesi, kuros uzsākta kriminālvajāšana
2017	24	16
2018	33	22
2019	62	65
2020	69	80

Par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju notiesāto personu skaits

Gads	Notiesāto personu skaits
2017	5
2018	8
2019	24
2020	38*

* t.sk. viena juridiskā persona

Par noziedzīgi iegūtiem atzītiem un konfiscētiem līdzekļi un vērtības (valstī kopumā)

Gads	Konfiscētie līdzekļi un citi objekti
2017	36,78 miljoni eiro
	4 nekustamie īpašumi
	1 transportlīdzeklis
2018	7,23 miljoni eiro
	6 nekustamie īpašumi
	9 transportlīdzekļi
	8 dārgakmeņi
	29 591.8542 vērtspapīru vienības
	40 datortehnikas un mobilo telefonu vienības
2019	48,26 miljoni eiro ¹⁸
	8 nekustamie īpašumi
	13 transporta līdzekļi
	131 elektroprece un citas vērtības
2020	37,75 miljoni eiro
	71 nekustamais īpašums ¹⁹
	10 transportlīdzekļi
	158 briljanti, juvelierizstrādājumi un citas mantas

¹⁸ Konfiscēto līdzekļu kopsummā atkārtoti iekļauti līdzekļi 27,15 miljonu eiro apmērā (iepriekš lēmums par konfiskāciju pieņemts 2017. gadā), izskatot lietu uz jaunatklātu apstākļu pamata pēc Satversmes tiesas 2017. gada 11. oktobra sprieduma lietā Nr. 2017-10-01.

¹⁹ Tai skaitā 66 garāžas.

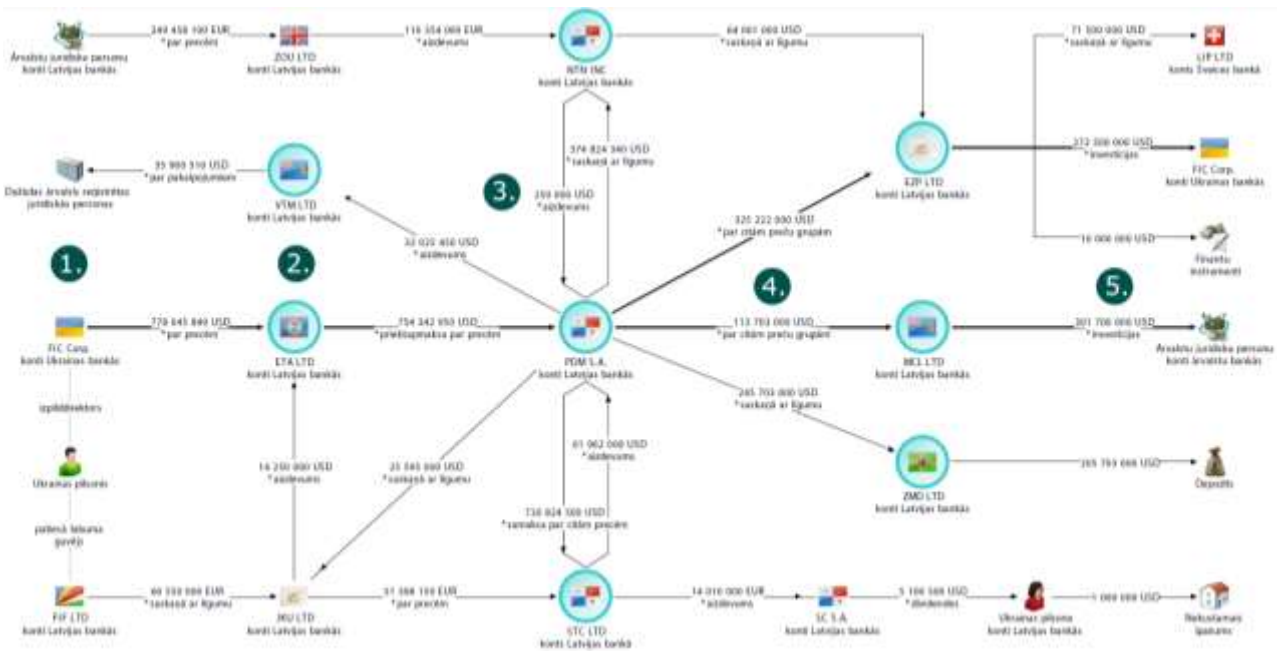
Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas shēma (piemērs)

Attēloto noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas shēmu raksturo sarežģītu un daudz-slāņu darījumu veikšana bez ekonomiska un saimnieciska nolūka, kur čaulas veidojumu konti Latvijas kredītiestādēs tiek izmantoti, lai fiktīvu darījumu aizsegā pārvietotu līdzekļus ar mērķi slēpt un maskēt līdzekļu sākotnējo izcelsmi.

Saskaņā Finanšu izlūkošanas dienesta rīcībā esošās informācijas šajā shēmā attēloto savstarpēji saistītu juridisko personu konti Latvijas kredītiestādēs izmantoti, lai legalizētu piesavināšanās rezultātā iegūtus līdzekļus Ukrainas pilsoņu interesēs.

Finanšu izlūkošanas dienesta veiktajā analīzē secināts, ka izveidota sarežģīta darījuma shēma, kurā, izmantojot vairāku desmitu saistītu čaulas veidojumu kontus Latvijas kredītiestādēs, no ārvalstu kredītiestāžu kontiem saņemti naudas līdzekļi lielā apmērā. Saņemtie līdzekļi tālāk daudzos darījumos starp juridisku personu grupas kontiem pārskaitīti bez saimnieciska nolūka (tranzīta darījumi), imitējot civiltiesiskus darījumus, ar mērķi attālināt tos no sākotnējā izcelsmes avota (noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas otrā stadija – noslēgšana). Vēlāk daļa no līdzekļiem tiek ieguldīta nekustamajā īpašumā un finanšu instrumentos (noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas trešā stadija – integrācija) un pārskaitīta uz juridisku personu kontiem ārvalstu kredītiestādēs.

Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas shēma

Shēmā ar * apzīmēta maksājuma mērķi norādītā informācija.

Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas shēmā attēloto darbību apraksts:

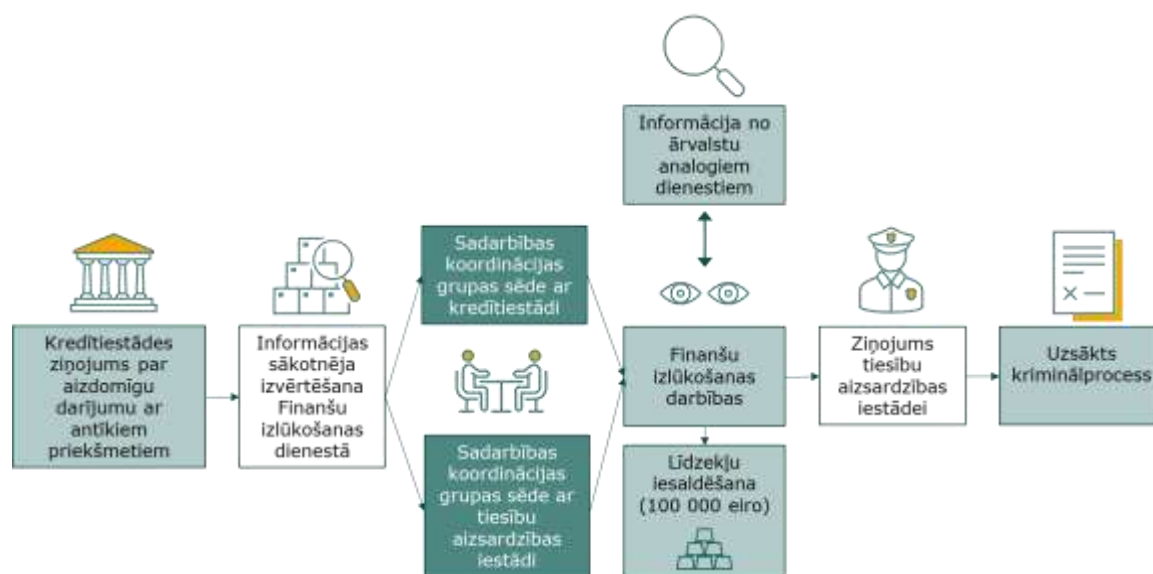
1. Noziedzīgi iegūtie līdzekļi no Ukrainas tiek iepludināti Latvijas finanšu sistēmā, slēpjot un maskējot līdzekļu sākotnējo izcelsmi un to patiesā labuma guvēju (veicot finanšu izlūkošanu un izmantojot starptautiskās sadarbības instrumentus noskaidrots, ka persona Ukrainā saukta pie kriminālatbildības par piesavināšanos).
2. Finanšu līdzekļi tiek pārvietoti un strukturēti, imitējot šķietami civiltiesiskus darījumus, ar mērķi tos attālināt no līdzekļu ieguves avota. Maksājumi tiek veikti no/uz juridiskām personām, kas reģistrētas beznodokļu vai zemo nodokļu valstīs un/vai augsta riska jurisdikcijās (Beliza, Britu Virdžīnas, Panama, Dominika). Juridisko personu kontos nav konstatēti darījumi, kas liecinātu par aktīvu saimniecisko darbību, piemēram, maksājumi par telpām, algas maksājumi, maksājumi transporta pakalpojumu sniedzējiem u.c. Saskaņā ar publiski pieejamu informāciju, shēmā iesaistītās personas figurē publiski zināmā naudas līdzekļu legalizācijas shēmā "Krievijas laundromāts".

3. Darījumu ķēde tiek mākslīgi pagarināta (sarežģīta) bez skaidri saprotama iemesla. Darījumu struktūra nav ekonomiski pamatota. Maksājumi tiek veikti no viena čaulas veidojuma uz otru, pamatojot darījumus ar aizdevuma līgumiem. Darījumiem piemīt tranzīta maksājumu raksturs – naudas līdzekļi tiek pārskaitīti īsi pēc to saņemšanas kontā.
4. Tiek veikta samaksa par šķietami fiktīviem darījumiem par dažādām preču grupām un iesniegti viltoti darījumus pamatojošie dokumenti (līgumi, rēķini u.c.). Personas skaidrojumos novērojamas pretrunas - līdzekļu izcelsme netiek paskaidrota vai pamatota.
5. Noziedzīgi iegūtie līdzekļi tiek integrēti likumīgā finanšu sistēmā un tālāk, šķietami legālie līdzekļi, tiek izmantoti īpašumu iegādei, noguldīti depozītos un finanšu instrumentos.

Sadarbības koordinācijas grupā atklāta shēma

Viens no Finanšu izlūkošanas dienesta Sadarbības koordinācijas grupas darbības mērķiem ir efektīva procesu koordinācija, tajā skaitā arī izskatot aktuālas konkrētas situācijas, kur notiek pārbaudes vai izmeklēšana, un apmainīties ar informāciju. Šāda veida konkrētas situācijas tiek izskatītas sēdēs, kurās runāts par operacionālām lietām. 2020. gadā notikušas 73 operacionālo jautājumu sēdes.

Attēlotajā shēmā ir redzams anonimizēts gadījums no kredītiestādes sūtīta ziņojuma par aizdomīgu darījumu līdz kriminālprocesa uzsākšanai tiesībsardzības iestādē, iesaistot Sadarbības koordinācijas grupu.

Shēmas apraksts:

- 2020. gadā saņemts ziņojums, kurā nostiprināta informācija par aizdomām, ka personas konts kādā Latvijas kredītiestādē izmantots, lai saņemtu samaksu par antīkiem priekšmetiem, kuru pārvadāšana, iespējams, notikusi kontrabandas ceļā, un tas darīts, lai veiktu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju.
- Lietas izpētē sekmīgi tika izmantotas Likumā paredzētās iespējas, tai skaitā:

- izmantojot Likumā²⁰ paredzēto mehānismu, notika divas Sadarbības koordinācijas grupas sanāksmes gan ar konkrēto Likuma subjektu, gan ar pirmstiesas izmeklēšanas iestādi,
 - izmantojot Finanšu izlūkošanas dienesta starptautiskās sadarbības kanālus, savlaicīgi tika iegūta nozīmīga informācija no ārvalstu finanšu izlūkošanas vienībām,
 - izmantojot Likumā paredzēto mehānismu, tika veikta darījumā iesaistīto naudas līdzekļu iesaldēšana, iesaldējot iespējami noziedzīgi iegūtus līdzekļus vairāk nekā 100 000 eiro apmērā.
- Pēc visu iesaistīto institūciju efektīvas rīcības un saistībā ar Finanšu izlūkošanas dienestā no kredītiestādes saņemto ziņojumu par aizdomīgu darījumu pirmstiesas izmeklēšanas iestādē uzsākts kriminālprocess.

²⁰ Likuma 55. panta 2. daļa.

Atsevišķu gadījumu analīze

Gadījums Nr. 1 "Naudas mūji"

Organizēta grupa izveidoja krāpšanas shēmu, kurā, izmantojot darba sludinājumus, piesavinājās trešās personas datus, lai pārvietotu noziedzīgi iegūtus līdzekļus no to sākotnējās izcelsmes vietas un veiktu šo līdzekļu legalizāciju.

Izvirzītās aizdomas par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju pamatoja publiski pieejamā informācija. Darba sludinājumos tika norādīts, ka fiziskas personas pērk finanšu iestādē atvērtus kontus kopā ar profilu kriptovalūtas biržā. Sludinājumā soli pa solim uzskaitīts, kas darāms, lai saņemtu atlīdzību (piemēram, jānopērk jauna SIM karte telefonam, jāizveido jauns e-pasts, jāatver divi konti dažādās maksājuma iestādēs, jāreģistrējas ar jauno numuru un e-pastu, jāveic noteiktās identitātes pārbaudes un jānodod visi šie dati trešajai personai, pretī saņemot atlīdzību).

Atvērtajos kontos finanšu iestādē īsā laika periodā tika kreditētas lielas naudas summas no maksājuma iestādēm, kas reģistrētas dažādās jurisdikcijās. Naudas līdzekļi dažu minūšu laikā tika pārskaitīti uz kriptovalūtu biržu kontiem un trešajām personām - NVS valstu rezidentiem. Veicot klientu padziļinātu izpēti, tika konstatēts, ka iesaistītās personas bija gados jauni cilvēki, kas īsi pēc kontu atvēršanas sadarbību ar finanšu pakalpojumu sniedzēju pārtrauca. Kredītiestāde, veicot klienta izpēti, konstatēja, ka konta atvēršanas brīdī ir novērojama trešo personu iesaiste, kas sniedz instrukcijas konta atvēršanai. Tas redzams kredītiestādes rīcībā esošajā video materiālā.

Finanšu izlūkošanas dienests veica ziņojuma par aizdomīgu darījumu padziļinātu analīzi. Rezultātā Finanšu izlūkošanas dienests iesaldēja līdzekļus personu kontos un nosūtīja informāciju tiesībsardzības iestādēm tālākai lietas izskatīšanai.

Gadījums Nr. 2 "Koruptīvs darījums"

Šajā gadījuma aprakstā kāda Latvijā reģistrēta juridiska persona pārskaitīja noziedzīgi iegūtus naudas līdzekļus uz fiziskas personu kontu ārvalsts kredītiestādē, slēpjot un maskējot līdzekļu sākotnējo izcelsmi.

Veicot gadījuma analīzi, tika identificētas vairākas aizdomīgu darījumu pazīmes, kas norādīja uz publiskā iepirkuma mākslīgu sadārdzinājumu un amatpersonu iesaisti noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas shēmā. Padziļinātajā izpētē noskaidrots, ka Latvijā reģistrētās juridiskās personas kontā saņemti līdzekļi no valsts budžeta, veiktas lielas skaidras naudas iemaksas un vairāki pārskaitījumi uz fiziskas personas kontu ārvalsts kredītiestādē. No valsts budžeta izkrāptie līdzekļi tranzīta maksājumu veidā tika pārskaitīti uz fiziskas personas kontu ārvalsts kredītiestādē un novirzīti nekustamo īpašumu iegādei Latvijā.

Pēc Finanšu izlūkošanas dienesta iniciatīvas tika sasaukta Sadarbības koordinācijas grupas sanāksme ar tiesībsardzības iestādēm, lai kopā izvērtētu lietas turpmāko virzību un apspriestu jautājumus par noziedzīgā nodarījuma efektīvu izmeklēšanu. Tikšanās laikā visas puses vienojās par tālāko lietas virzību, un Finanšu izlūkošanas dienesta rīcībā esošā informācija tika nosūtīta atbildīgajām izmeklēšanas iestādēm.

Gadījums Nr. 3 “Noziedzīgs nodarījums nodokļu jomā”

Aprakstītajā gadījumā kāds Latvijā reģistrēts saimniecisko darbību veicošs uzņēmums izmantoja Latvijā reģistrētus (jaundibinātus) “bufera uzņēmumus”²¹ kā starpniekus, lai pārskaitītu naudas līdzekļus, kas iegūti, izvairoties no nodokļu nomaksas. Naudas līdzekļi tika pārskaitīti uz juridisku personu kontiem ārvalstu kredītiestādēs nolūkā mainīt līdzekļu piederību un atrašanās vietu, slēpt un maskēt šo līdzekļu noziedzīgo izcelsmi. Juridiskā persona, kas nebija reģistrējusies kā pievienotā vērtības nodokļa (turpmāk – PVN) maksātājs, Latvijas valstij nenomaksāja tai pienākošo PVN 21% apmērā par vairāku nelietotu nekustamā īpašuma pārdošanu. Saskaņā ar informāciju no ārvalstu finanšu izlūkošanas vienības, nekustamie īpašumi tika iegādāti par noziedzīgi iegūtiem līdzekļiem.

Tāpat tika identificētas vairākas aizdomīgu darījumu pazīmes, kas norādīja uz izvairīšanos no nodokļu nomaksas un noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju. Naudas summas, kas minētas Latvijas Zemesgrāmatā īpašumu daļu pirkuma līgumā, atšķīrās ar kontos faktiski veiktajiem darījumiem. Daži no īpašumiem nonāca shēmas dalībnieku valdījumā, veicot tikai daļēju samaksu par nekustamo īpašumu. Shēmā iesaistītās personas veica savstarpējus darījumus par mākslīgi paaugstinātām un nesamērīgi zemām nekustamo

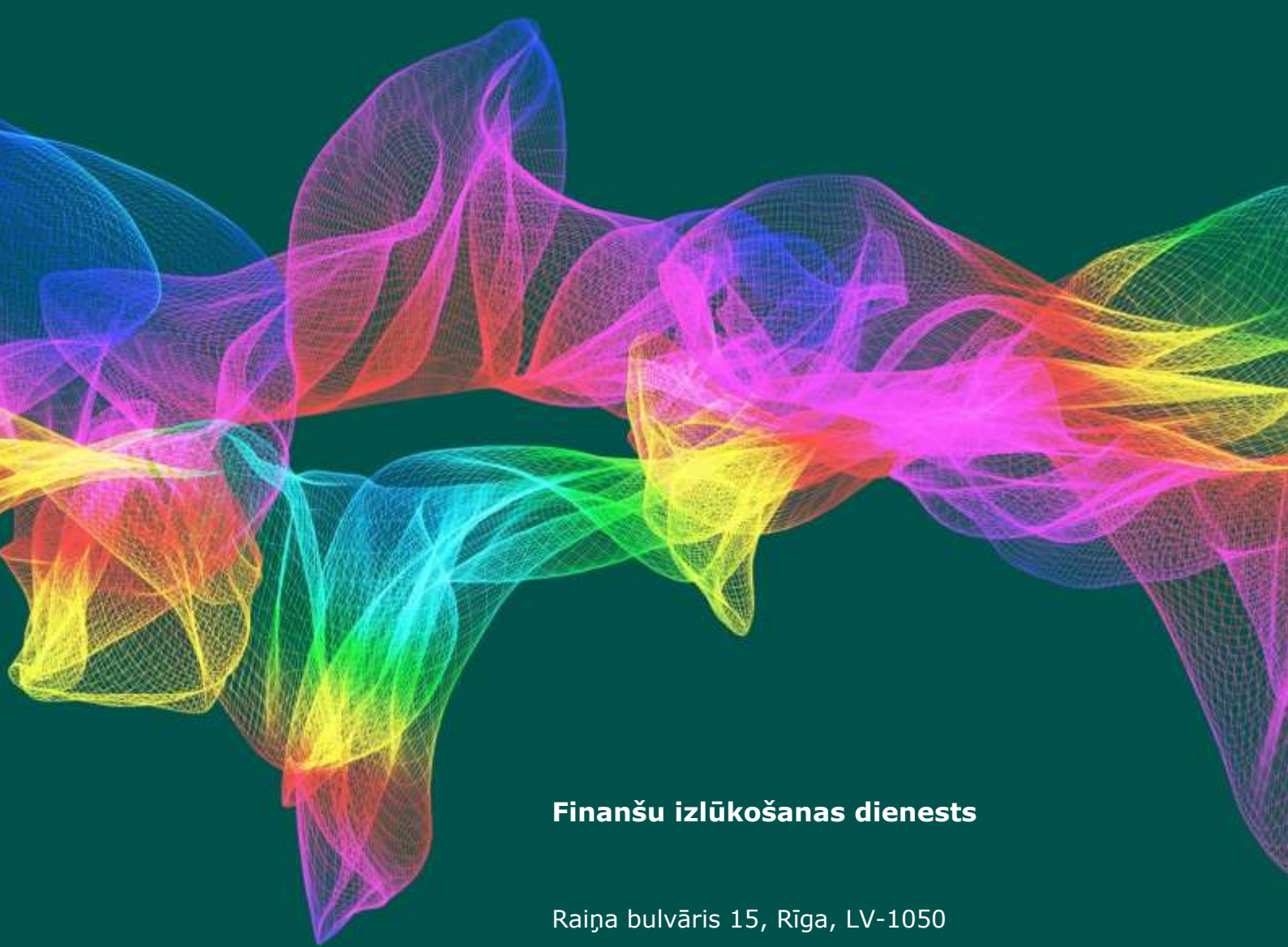
²¹ Saskaņā ar Finanšu izlūkošanas dienesta metodoloģisko materiālu “Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas tipoloģijas un pazīmes”, “bufera uzņēmumi” var būt gan fiktīvi uzņēmumi, kuri neveic reālu saimniecisko darbību, gan arī reālu saimniecisko darbību veicoši uzņēmumi, kuri piekrīt uz fiktīvu darījumu pamata nodrošināt līdzekļu tranzītu caur uzņēmuma kontiem.

Pieejams - https://fid.gov.lv/uploads/files/Dokumenti/Vadl%C4%ABnijas%2C%20rekomen%C4%81cijas/FID_Tipologiju_materials_2020.pdf

īpašumu cenām, samazinot atsevišķu juridisku personu ienākuma nodokļa apmēru. No nekustamo īpašumu pircējiem iegūtie ar nodokļiem neapliktie naudas līdzekļi tika pārskaitīti saistītām personām, t.sk, uz kontiem ārvalstu kredītiestādēs, kā arī ieguldīti citu nekustamo īpašumu iegādei. Netika veikti nodokļu maksājumi, maksājumi būvniecības kompānijām vai maksājumi par būvmateriālu iegādi, tādējādi, iespējams, objekta pārbūves finansēšanā izmantoti noziedzīga nodarījuma rezultātā iegūti naudas līdzekļi, kā arī nelegāli nodarbinātas personas.

Shēmas dalībnieki iesnieguši Valsts ieņēmumu dienestam fiktīvus dokumentus par to, ka nekustamais īpašums pirms pārdošanas ir ticis izīrēts un tādējādi formāli nav atzīstams par nelietotu īpašumu. Tas darīts ar mērķi izvairīties no PVN nomaksas.

Pēc visas informācijas apkopošanas un analīzes, Finanšu izlūkošanas dienests iesaldēja līdzekļus juridiskās personas kontā un nosūtīja dienesta rīcībā esošo informāciju atbildīgajām tiesībaizsardzības iestādēm.

Finanšu izlūkošanas dienests

Raiņa bulvāris 15, Rīga, LV-1050

Tālrunis: (+371) 67044430

E-pasts: fid@fid.gov.lv

www.fid.gov.lv

